

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra aplikované lingvistiky

Aplikace green managementu na ekofarmě

Bakalářská práce

Autor: Nikola Burkoňová

Studijní obor: Management cestovního ruchu – anglický jazyk

Vedoucí práce: Mgr. Dagmar El-Hmoudová

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala zcela samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 15.8.2018

.....

podpis

Poděkování:

Děkuji vedoucí bakalářské práce Mgr. Dagmar El-Hmoudové za metodické vedení práce, cenné připomínky a rady, které byly výchozí pro zpracování této bakalářské práce.

Dále bych ráda poděkovala manželům Susovým za užitečné informace a možnost nahlédnutí do fungování jejich podnikání. Také děkuji paním Ing. Tereze Chrobákové, Ing. Marcele Holdě a Mgr. Mileně Březinové za poskytnutí cenných informací a materiálů. Stejně tak děkuji mé rodině, příteli a přátelům za jejich podporu během celého studia.

Anotace:

Tato bakalářská práce se zabývá aplikací green managementu na ekofarmě. Cílem práce je analyzovat, jaká kritéria green managementu jsou na ekofarmě aplikována. Dalšími cíli jsou detekovat znalost tohoto pojmu u laické veřejnosti a zjistit, jaký je zájem o služby ekofaremu a ochrany životního prostředí v neposlední řadě jsme také sledovali, jak jsou ekofarmy podporovány v Královéhradeckém kraji.

Metody použité ke zpracování této práce byly následující: strukturovaný rozhovor s otevřenými otázkami, dotazníkové šetření a oslovení odboru životního prostředí a zemědělství telefonicky a e-mailem.

Výsledky potvrzují, že ekofarma využívá zásady ekologického hospodaření přes 10 let. Nejvíce se snaží životní prostředí šetřit v oblasti hospodaření s energií a odpady. Pojem green management není příliš známý u laické veřejnosti. O služby ekofaremu je zájem, především o nákup biopotravin a potravin od místních farmářů. Podle našeho zjištění se ale ukazuje, že kraj podporuje ekofarmy pouze prostřednictvím individuálních dotací.

Klíčová slova: Green management, ekoagroturismus, ekohotel, ECEAT, EMAS, EMS, ekoznačení

Annotation

Title: Application of green management within eco farm

This Bachelor Thesis evaluates an application of green management within an eco-farm. The aim of this thesis is to analyse what criteria are applied within an eco-farm. Other goals are to detect the knowledge of the green management in laic public, to observe the interest in services of eco farm and the environment protection, and to track the support of eco farms in Hradec Králové Region.

The methods used in this thesis are as follows: a structured interview with open-ended questions, a questionnaire survey and a telephone and e-mail communication with The Department of Environmental Protection and Agriculture.

The results confirm that the eco-farm has been using the principles of organic farming over 10 years. They are saving the environment especially in electricity consumption and in usage of waste. The term green management is not well known among the laic public. The services of eco farm are attractive, primarily in the field of buying organic food and foodstuff from local farmers. According to the research, the eco-farms are only supported in the forms of individual grants.

Key words: Green management, eco agro tourism, eco hotel, European Centre for Ecological and Agricultural Tourism, Eco-Management and Audit Scheme, Environmental Management Systems, ecolabelling

Obsah

1	Úvod.....	1
1.1	Důvod výběru práce	2
1.2	Cíl práce.....	2
2	Metodika zpracování.....	3
2.1	Výzkumné otázky	4
3	Teoretická východiska.....	5
3.1	Green management.....	5
	3.1.2 Důvody „zelené“ cesty	5
3.2	Ekohotel	6
	3.2.1 Počátky ekohotelů	7
	3.2.2 Certifikovaná ubytovací zařízení v České republice	7
3.3	Oblasti a kritéria ekologického managementu	9
3.4	Fáze správného fungování green managementu	11
	3.4.1 Motivace	11
	3.4.2 Plánování akce	12
	3.4.3 Realizace	12
	3.4.4 Sledování výsledků	13
3.5	Ekoznačení.....	14
3.6	Systémy ekologického managementu	15
4	Praktická část	18
4.1	Charakteristika ekofarmy Bílý Mrak.....	18
4.2	Řízený rozhovor.....	23
4.3	Dotazníkové šetření	26

4.4	Podpora Královéhradeckého kraj	39
5	Shrnutí výsledků	41
6	Závěry a doporučení.....	44
7	Seznam použitých zdrojů.....	46
8	Seznam obrázků a grafů	48
9	Přílohy	50

SEZNAM ZKRATEK:

CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
EMAS	System řízení podniku a auditů z hlediska ochrany životního prostředí
EMS	Systemy environmentálního řízení
EU	Evropská unie
KEZ o.p.s.	Kontrola ekologického zemědělství
ROP	Regionální operační systém

1 Úvod

V současné době se do celosvětových problémů řadí také péče o životní prostředí. Pro cestovní ruch je důležitá především kvalita a čistota životního prostředí, která patří mezi základní faktory, které mohou zásadním způsobem ovlivnit rozhodnutí turistů, a tím také i návštěvnost dané destinace.

Za největší znečišťovatele lze obecně označit sekundární sektor tedy oblast průmyslu a výroby. Jak zmiňuje Galová (2017) první místa žebříčku největších znečišťovatelů za rok 2016 obsadily severočeské tepelné elektrárny – Počerady, Pruněřov společně s tepelnou elektrárnou Dukovany a neratovickou chemičkou Spolana. Ačkoliv odstranění negativních dopadů u velkých firem je téměř žádoucí, v mnoha případech nemůže být tento požadavek splněn například z technických důvodů.

Dalším odvětvím, který záporně ovlivňuje prostředí člověka, je z terciárního sektoru doprava. Produkuje obrovské množství výfukových plynů a zároveň zatěžuje obyvatele a turisty hlukem. Oproti tomu lze ze stejného sektoru vyzdvihnout některé ubytovací služby, které se snaží o správný postoj z hlediska řízení, organizace a dále z hlediska ochrany a šetrnosti k životnímu prostředí.

Na management těchto subjektů má bezpochyby vliv rozvoj nových technologií a rozvoj cestovního ruchu. Stále častěji je diskutováno o tzv. zeleném trendu – green managementu, aneb snaze hospodařit co nejpřirozenější cestou, která bývá stále častěji vyhledávána a využívána turisty zeleného turismu a agroturistiky. Pojem trend je přejaté slovo anglického původu. Zelenka a Pásková (2012:576) jej považují za „jev, projev, znak, charakteristika, které se v rostoucí míře v souvislosti s různými typy příčin projevují v současnosti a v budoucnosti ve společnosti. Mohou být kvalitativní i kvantitativní, mohou trvat různě dlouhou dobu, mohou spolu různě souviset.“

V zahraničí jsou zelené hotely zastoupeny v hojnějším počtu, zatímco v České republice jde teprve o začínající trend, který se neustále vyvíjí a rozšiřuje. Také do budoucna je velice důležité dbát na kvalitu životního prostředí a neustále se jí snažit zvyšovat.

Rozvoji cestovního ruchu by mohla napomoci snaha omezení nežádoucích dopadů za pomoci opatření green managementu již od malých místních subjektů, jako jsou rodinné farmy a statky, které mají velice blízký vztah k přírodě samotné. Podporu celostátní i regionální si jistě zaslouží především ekofarmy, využívající alternativní zemědělství. Zelenka a Pásková (2012:33) jej taktéž definují jako ekologické zemědělství, biozemědělství či organické zemědělství, které je „založené na jiných principech než moderní zemědělství. Je typické přiblížení funkcí přirozeným ekosystémům.“ *Preferuje přírodní postupy a minimalizuje používání umělých hnojiv, uměle vyrobených látek proti škůdcům, monokultur. Pro zachování úrodnosti půdy využívá přírodní hnojiva, střídání plodin, vysévání směsí rostlin, celodenní pastva dobytka, menší pole navazují na přirozené ekosystémy apod.* Zastává funkci důležitého prvku pro zachování diverzity včetně biodiverzity.

1.1 Důvod výběru práce

Hlavním podnětem pro výběr tohoto tématu je zájem autorky o ekologii a současné trendy v cestovním ruchu, mezi které lze zařadit i ekologické hotelnictví.

Dalším důvodem je pozitivní postoj k biopotravinám a podpoře drobných podnikatelů. Z tohoto důvodu si autorka ke zpracování praktické části vybrala ekofarmu Bílý Mrak z Královéhradeckého kraje.

1.2 Cíl práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je analyzovat, jaká opatření a oblasti green managementu jsou na ekofarmě aplikována. Zjistit, zda Královéhradecký kraj podporuje tento typ ubytovacího zařízení. Pokud ano, do jaké míry a jakým způsobem. Součástí práce je analyzovat zájem o služby ekofaremu a pohled veřejnosti na ochranu životního prostředí.

2 Metodika zpracování

Bakalářská práce se skládá ze dvou základních částí a to teoretické a praktické. Úvod do teoretické části je věnován definování green managementu různými autory. Čerpáno je především z Výkladového slovníku cestovního ruchu Zelenky a Páskové (2012), který je čteně využíván v průběhu celé práce. Přínosné informace přinesla publikace Moderní řízení hotelového provozu od Beránka a kolektivu (2013) a Moderní hotelový management: nové trendy a metody v řízení hotelů, aktualizované informace o hotelovém provozu a jeho organizaci, optimalizace provozu s ohledem na ekologii a etiku, praktické příklady a fotografická příloha. 2 od autorů Křižík a Neufus (2014). Z tištěné literatury byla okrajově využita publikace Vebera s názvem Environmentální management (2002). K doplnění teorie bylo využito i internetových zdrojů.

Praktická část byla zpracována na základě kvalitativního a kvantitativního výzkumu. Propojení těchto dvou strategií napomáhá k lepšímu celkovému obrazu problematiky green managementu. První strategií z kvalitativního výzkumu je individuální rozhovor s majitelkou ekofarmy paní Martou Susovou. Konkrétněji se jedná o strukturovaný rozhovor s otevřenými otázkami, které byly zásadními pro získání užitečných informací k tomuto šetření. Struktura rozhovoru je dána výzkumnou otázkou číslo 1 (str. 4, 2.1).

Z kvantitativní výzkumné strategie byla zvolena nejčastěji používaná technika sběru informací – dotazník. Před jeho umístěním na dotazníkový portál byla provedena důkladná kontrola. Ověření spočívalo především v porozumění otázkám a úplnosti nabízených odpovědí. Cílem bylo zjištěnými výsledky odpovědět na výzkumné otázky číslo 2 a 3 (str. 4, 2.1).

K doplnění práce byl nejprve telefonicky dále i e-mailem osloven Odbor životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Veškeré dotazy jsou směřovány na výzkumnou otázku č. 4 (str. 4,2.1) subvence lokálních farmářů, které zodpověděla paní Ing. Tereza Chrobáková.

Výše uvedené osoby byly informovány s uvedením svých jmen v předkládané bakalářské práci, za účelem citace zdrojů informací zpracovaných v praktické části práce.

2.1 Výzkumné otázky

Otázka č. 1: Jaká opatření green managementu jsou na ekofarmě aplikována?

Otázka č. 2: Je green management laické veřejnosti známý?

Otázka č. 3: Lze vysledovat zájem o nabízené služby ekofarem a ochranu životního prostředí?

Otázka č. 4: Do jaké míry podporuje Krajský úřad Královéhradeckého kraje místní ekofarmy?

3 Teoretická východiska

3.1 Green management

Definováním tohoto zásadního pojmu se zabývají ve Výkladovém slovníku cestovního ruchu Zelenka a Pásková (2012:190), kteří charakterizují green management (též také zelený management) jako *„filozofii, technologii a metodiku řízení hotelu zaměřenou na optimalizaci vlivu hotelového provozu na životní prostředí.“*

Beránek a kolektiv (2013:230) konstatuje, že *„green management představuje nejen environmentální přístup v řídicích procesech hotelu, ale je také důležitým marketingovým faktorem, který může u ekologicky smýšlejících zákazníků sehrát významnou roli při výběru svého místa pobytu.“* Prioritními cíli této používané metody jsou: šetrné nakládání s materiály, energiemi a dalšími používanými zdroji. Zejména pro životní prostředí je důležitý co nejušpornější provoz podniku a zmenšení takových faktorů, které zatěžují okolní prostředí.

Křížek a Neufus (2014:164) tvrdí, že green management se *„stal nedílnou součástí řízení každého pracoviště hotelu. Cílem hotelu by mělo být nabízet služby vysoké kvality za současného splnění všech požadavků na ochranu životního prostředí.“*

Zelenka a Pásková (2012:190) dodávají, že v roce 1996 vydala Národní federace hotelů a restaurací (v současné době již Asociace hotelů a restaurací České republiky) metodický materiál o green managementu, který je celostátně dosažitelný. Každým rokem tato asociace vyhláší tzv. Green manažera roku v oblasti hotelnictví.

3.1.2 Důvody „zelené“ cesty

„Proč jít touto „zelenou“ cestou“? Tato jednoduchá otázka by měla projít myslí každého začínajícího majitele ubytovacího zařízení, plánujícího propojit ekonomiku společně s ekologií. Důležitost spočívá především v uvědomění si, že maximálního zisku lze dosáhnout i s ohledem na životní prostředí.

Jak popisuje Křížek a Neufus (2014:165) pokud omezíme spotřebu, omezíme tak i náklady na podnikání. Nejvíce se tato opatření zavádějí v oblasti energie, vody nebo také kancelářského materiálu, který se při administrativě hotelu spotřebovává ve velkém množství. Výzkumy z posledních let zaregistrovaly úsporu energie až v řádech desítek procent.

Pokud budeme chtít znát výhodu této „zelené“ cesty, týká se oblasti vytvoření si lepší pověsti hotelu. K dobré image přispívají nejen kladné reference spokojených zákazníků, ale také i kvalitní přístup personálu. Zaměstnanci hotelu mají prostor ukázat svým hostům, že veškerou péči, kterou jim poskytují, věnují ve stejné míře také životnímu prostředí. U hotelových hostů tento vstřícný krok vzbudí vyšší respekt a budou o hotelu v tomto směru více hovořit. Obchodní partneři i zaměstnanci budou rádi, že spolupracují s takto vyspělou organizací.

Ochrana prostředí a vydání se tímto směrem je podle Křížka a Neufuse (2014:165) během na dlouhou trať. *„Jedině spoluprací s ostatními subjekty pečujícími o životní prostředí a reprezentujícími v tomto směru příkladné praxe je možné chránit životní prostředí v místě, do kterého je situován a na kterém je dlouhodobě závislý chod našeho ubytovacího zařízení.“* Celé vedení hotelu se chová a jedná ekologicky. Jde příkladem svým zaměstnancům, které vede, motivuje je a také je dále v této oblasti vzdělává. Jedině tak může být dosaženo společného cíle, který si v oblasti ochrany přírody stanovili.

3.2 Ekohotel

Ekologické chování vůči životnímu prostředí se projevuje nejen v restauracích díky využívání biopotravin, ale také v oblasti ubytovacích služeb. Jak uvádí Beránek a kolektiv (2013:24) v této oblasti vzniká tzv. ekohotel. Setkat se také můžeme s názvem zelený hotel. Jedná se o hotel, který vlastní národní certifikát s názvem „Ekologicky šetrná služba“.

Šulcová (2017) zmiňuje druhý možný typ značení, který lze na území České republiky získat. Jde o ekoznačku Evropské unie (dále jen EU) „The Flower“ (Květina). Více kategorie 3.5 Ekoznačení.

3.2.1 Počátky ekohotelů

Kořeny ekohotelů sahají podle Mag consulting (2007) do období 90. let 20. století. Vznik ekohotelů souvisel s debatami o environmentálním stavu světa. O těchto záležitostech se diskutovalo na několika významných konferencích. Mezi ně lze zahrnout „Summit Země“ z roku 1992, který byl pořádán Spojenými Národy ve městě Rio de Janeiro. Další konferencí byl „Montrealský protokol“ na ochranu ozónové vrstvy a „Kyótský protokol“, řešící otázku globálního oteplování.

Mag consulting (2007) uvádí, že s počátky zelených hotelů začali také vědci a odborníci varovat na rychlé odlesňování Jižní Ameriky a jihovýchodní Asie. Dále upozorňovali na rychlý nárůst produkce skleníkových plynů. První, kdo zareagoval na výsledky těchto jednání, byl soukromý sektor a segment ubytovacích služeb. Hoteliéři projevili snahu o realizaci environmentálního uvědomění a získání certifikací. Dokumenty, které se věnují procesu sjednocení přístupů green managementu v hotelu, byly sepsány ve Spojených státech amerických. Dvěma nejznámějšími jsou „Best Practices Survey“ a „Green Hotel Initiative“.

3.2.2 Certifikovaná ubytovací zařízení v České republice

Ekologické hoteliérství nabylo na své popularitě nejen v zahraničí, ale také i v Čechách a na Moravě. Ekolist.cz (2014) zmiňuje prvního průkopníka tohoto trendu na území České republiky. V roce 2006 se jím stal pražský hotel Adalbert, který se nyní pyšní národním i evropským certifikátem. Unikátnost podniku lze spatřit především v jeho umístění. Nachází se v areálu Břevnovského kláštera, proto zde dokonale funguje propojení moderního komfortu s duchem místa, který klášter bez pochyby vytváří.

Na svých oficiálních webových stránkách Hoteladalbert.cz (2018) sdělují, *„jsme přesvědčeni, že každá organizace i každý jedinec má nespornou a jedinečnou možnost přispět k ochraně a zlepšení prostředí, ve kterém žije.“*

Průkopník ekohotelů chrání přírodu dodržováním následujících opatření:

- řádně proškolení zaměstnanci;
- průtok vody nepřesahující 9 litrů/minutu (sprcha, kohoutky);
- používání šetrných pracích prostředků;
 - dochází tak k omezení spotřeby díky praní osušek a lůžkovin jednou za 3 dny – častěji pouze na vyžádání hosta;
- používání dávkovačů na mýdlo;
- omezení nákupu jednorázových produktů;
- třídění odpadu – oddělené nádoby na papír, plast a sklo;
- náležitá likvidace nebezpečného odpadu – například barvy do tiskáren;
- veškerý odpad je recyklován;
- tepelná izolace všech oken hotelu;
- nepoužívá se vzduchotechnika;
- světla na chodbách se rozsvítí díky pohybovým čidlům, zároveň se sama zhasnou;
- v celém hotelu se využívají úsporné žárovky;
- regulace teploty v každém pokoji;
- vyřazené vybavení věnováno na charitu – například nábytek, textilie.

Obrázek 1: Tříhvězdičkový hotel Adalbert

Zdroj: hotely-hotelu.cz

Seznam dalších certifikovaných ubytovacích zařízení na našem území přináší CENIA (2008). Mezi ně se řadí:

- 1.) Autocamp Oasa – Staňkov u Třeboně
- 2.) Hotel Adalbert – Praha
- 3.) Sporthotel Zátoň – Zátoňské Dvory u Českého Krumlova
- 4.) MaMaison Residence – Praha – ulice Belgická
- 5.) Penzion Jelen – Vranov nad Dyjí
- 6.) Ekologické vzdělávací centrum Veronica – Hostětín
- 7.) Chateau Mcely – Mcely
- 8.) Hotel Irida – Plzeň

3.3 Oblasti a kritéria ekologického managementu

Každý majitel usilující o ekoznačku se snaží propojit ekologické a ekonomické zájmy. Cílem ekohotelů je poskytnutí vysoké kvality služeb a současně dodržovat podmínky pro ochranu životního prostředí. Křížek a Neufus (2014:164) rozdělil opatření ekologického managementu do 3 kategorií, kterými jsou úspora energie, omezování odpadů a školení personálu.

Kritéria pro oblast úspory energií:

- používání úsporných žárovek;
- nainstalování pohybových čidel;
 - vhodné využití v prostorách chodby nebo na toaletách;
 - v době nepřítomnosti se automaticky zhasnou světla;
- centrální vypínače;
 - zapojení turistů do procesu ochrany;
- dobře zatěsněná okna i dveře;
- automatická regulace vnitřní teploty v závislosti na aktuálním počasí;
- elektronická zařízení s nejvyšší energetickou třídou;
- využívání obnovitelných zdrojů apod.

Kritéria pro oblast odpadů:

- koše na třídění odpadů (přímo na hotelových pokojích, na chodbách);
- prodej a podávání nápojů pouze ve vratných lahvích;
- snaha maximálně využít spotřebovaný materiál;
- kancelářské papíry popsané z obou stran;
- nakupování ve velkých výhodných baleních, dávkovače;
- ekologické prací a čisticí prostředky, potraviny – redukce obalů;
- vlastní kompost a odstranění nebezpečného odpadu.

Kritéria pro oblast školení personálu:

- více následující kapitola 3.3.1 Motivace.

Dále tyto kategorie doplňuje Beránek a kolektiv (2013:248,249) o spotřebu vody, obnovitelné zdroje a environmentální vzdělávání.

Kritéria pro oblast spotřeby vody:

- omezovače průtoku ve vodovodních bateriích;
- speciální sprchovací hlavice;
 - turista se sprchuje stejnou dobu a šetří vodu;
- nádoby na dešťovou vodu;
 - použití pro zalévání rostlin;
- smysluplné spouštění automatických praček;
 - po naplnění celého objemu.

Kritéria pro využívání obnovitelných zdrojů:

V této kategorii jsou zahrnuty i látky minimálně nebezpečné pro ovzduší.

- pořízení fotovoltaických panelů – přeměna sluneční energie na elektřinu;
- podpora místní infrastruktury;
 - nákup biopotravin od místních farmářů.

Kritéria pro podporu environmentálního vzdělávání:

- upozornění hostů na způsob žádosti o výměnu ručníků a ložního prádla;
 - položení ručníku na zem = automatická výměna za nový;

- výměna ložního prádla po osobním zažádání na recepci;
- informování hostů o zavedených ekologických principech – třídění odpadu, využívání místní dopravy.

3.4 Fáze správného fungování green managementu

Beránek a kolektiv (2013:247) zmiňují, že zavedení tohoto trendu s sebou přináší vysoké investiční náklady, které mimo jiné dále souvisí s dlouhodobým závazkem a nepřetržitým procesem. Uvolnění dalších finančních prostředků je nezbytně nutné také v personální oblasti zejména v řádném proškolení i motivování zaměstnanců a ostatních pracovníků podílejících se na provozu. Mezi další důležité kroky patří důkladné vybrání dodavatelů a poskytovatelů servisních služeb.

Uplatnění green managementu podle Beránek a kolektiv (2013:247) znamená pro podnik jednak úsporu provozních nákladů (snižování spotřeby energií a vody za pomoci různých technologických opatření) a také marketingovou výhodu při případném boji s konkurencí. Tato filozofie může způsobit tzv. synergický efekt. Znamená to, že host bude následovat zavedené principy v hotelu ve všedním životě.

3.4.1 Motivace

První fázi celého procesu pojmenovali Beránek a kolektiv (2013:247) motivace, která by neměla chybět na žádném pracovišti natož v prosperujícím hotelovém zařízení. Prvním nejtěžším úkolem nastává jmenování odpovědné osoby za provádění green managementu, která bude zároveň sloužit jako vzor pro personál. Každý ze zaměstnanců musí mít určitou znalost ohledně principů a cílů, ke kterým hotel směřuje. V případě spatření nedostatků mají možnost navrhnout podněty a nápady, které povedou ke zlepšení situace. Zodpovědná tyto připomínky musí brát na vědomí a náležitě se k nim vyjádřit. Ovšem ne každý je řádně motivovaným zaměstnancem, proto je nutné, čas od času na jejím zvyšování pracovat.

Pomocníkem může být podle Beránek a kolektiv (2013:247) „zapojení do místních, národních či mezinárodních aktivit, účastí na setkáních o životní prostředí, rozvíjení informační sítě. To vše zároveň zvyšuje image hotelové společnosti v očích zákazníků, úřadů a veřejnosti.“

3.4.2 Plánování akce

Jak uvádějí Beránek a kolektiv (2013:247) druhým stádiem je plánování akce. Přistoupit k němu lze za podmínek, že bude splněno první opatření. Znamená to především dostatečným způsobem motivovaný a proškolený personál k ekologickému chování. Tato fáze obsahuje několik dalších podstatných činností, kterými jsou:

- analyzování nynějšího stavu;
- definování podnětů pro zlepšení;
- zpracování plánu – záměrů, metod;
- stanovení odpovědností.

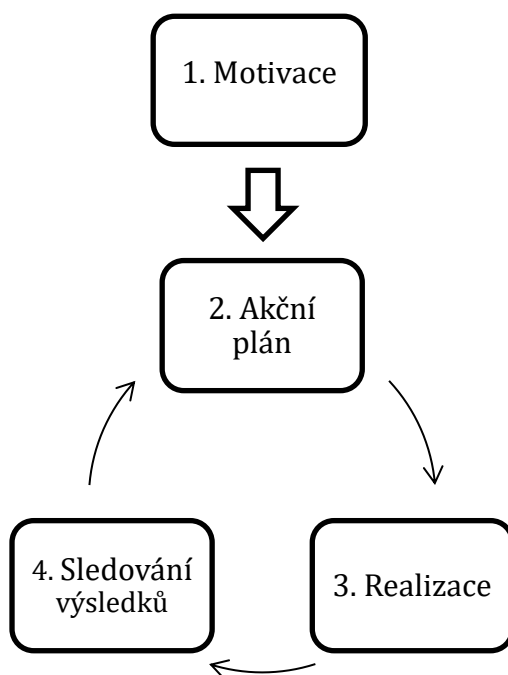
3.4.3 Realizace

Nejobtížnější část cyklu, řadící se svým charakterem do oblasti řízení lidských zdrojů, nazval Beránek a kolektiv (2013:247) pojmem realizace. Realizace je tvořena tzv. osobními plány. Přesněji řečeno osobní plány jsou jednotlivými plány pro zaměstnance, kteří mají v náplni své práce ochranu životního prostředí. Odpovědný pracovník je povinen zaměstnance podporovat, motivovat a informovat. Motivovaní pracovníci si musí být sami vědomi toho, že dělají prospěšnou věc. V případě dojití ke změnám např. v oblasti úspor energií a snižování odpadu, musí být celý personál se změnami ihned seznámen. Vždy je potřeba komunikovat a předávat si zpětné vazby.

3.4.4 Sledování výsledků

Pokud chceme, aby vše fungovalo, doporučují Beránek a kolektiv (2013:247) zvolení kvalitní sledovací metody. Ta zjistí, do jaké míry byly cíle splněny a odhalí případné chyby, které je nutno v co nejbližší době odstranit. Monitoring je charakterizován jako nepřetržitý s různými časovými intervaly.

Obrázek 2: Schéma fází pro správné fungování green managementu

Zdroj: vlastní zpracování podle: Národní federace hotelů a restaurací ČR, 1996

3.5 Ekoznačení

Pro odlišení kvality výrobků a služeb na trhu cestovního ruchu, vzniklo tzv. ekoznačení. Taktéž označováno pojmem ekolabelling. Zelenka a Pásková (2012:145) jej definují jako „*označování environmentální vhodnosti produktu.*“ Podstatou je omezení nežádoucích dopadů na životní prostředí během celého životního cyklu produktu. Od samotné výroby až po likvidaci. Nejčastěji je vyjadřováno přímo na obalech v případě služeb na provozovnách následujícími způsoby: symbolikou, logem, značkami a různými formami prohlášení.

Ekologický institut Veronica na svých webových stránkách Veronica.cz zmiňuje, že podstatou je vždy dobrovolnost. **Ekologicky šetrný výrobek** je národní a placená ekoznačka, kterou lze získat v České republice. Velmi často si výrobci nechávají certifikovat tyto výrobky: čisticí prostředky, nábytek, nátěrové hmoty, lepidla či tmely, výrobky ze sběrného papíru, recyklovaných PET lahví a papíru nebo šetrné textilie. Garantem je Ministerstvo životního prostředí.

Obdobným způsobem funguje **Ekologicky šetrná služba**. Zažádat mohou majitelé následujících kategorií: kempy, administrativní a kancelářské služby, vzdělávací zařízení a školy, kempy a turistická ubytovací zařízení. Splňovat ovšem musí určité požadavky, které jsou součástí směrnic.

Ekospotřebitel.cz doplňuje národní ekoznačky také o evropskou. Pojmenována je "**Květina**" (v anglickém jazyce **The Flower**). Certifikace je platná po celém území EU. Setkat se můžeme se skandinávskými produkty (certifikace The Nordic Ecolabell), německými produkty (certifikace Der Blaue Engel) nebo rakouskými (certifikace Umweltzeichen).

Ekospotřebitel.cz přináší zajímavou myšlenku. Její podstatu vysvětluje na výrobku z recyklovaného papíru se skandinávskou ekoznačkou, která sice šetří tamní lesy, ale zapomíná se na to, co vývoz způsobí. Během přepravy dojde k zatížení prostředí. Není jistota, jakým způsobem bude produkt zlikvidován. Dále vzniká širší portfolio konkurenčních produktů na našem trhu.

S další certifikací je spojen pojem ekoagroturismus. Podle Zelenky a Páskové (2012:130) je ekoagroturismus jednou z forem cestovního ruchu. Účastníky motivuje pobyt na rodinných farmách, degustace a konzumace potravin, které byly vypěstované přímo na farmě. Mají možnost se seznámit s jejich každodenní prací (pracovní postupy, práce na farmě, péče o zvířata). Je zde prostor pro cykloturistiku i pěší turistiku.

Produkty ekologického zemědělství nazýváme biopotraviny, více je popisuje ekologický institut Veronica na svých webových stránkách Veronica.cz. Logem tzv. zelené zebry se rozlišují biopotraviny vyrobené v České republice, zatímco evropská **bio značka** je tvořena zeleným lístečkem a hvězdičkami. Čeští distributoři jsou povinni na obal uvádět oba dva typy. Povinné je uvést i zemi původu všech surovin, ze kterých je výrobek vyroben. Kód certifikační organizace je uváděn na tzv. zelené zebře.

3.6 Systémy ekologického managementu

Pokud přemýšlíme nad výstavbou a provozováním ubytovacího zařízení, je nutno se pevně držet podmínek o ochraně životního prostředí, které vyplývají z legislativy. V opačném případě existují dobrovolná kritéria, o kterých si rozhoduje organizace sama v závislosti na typu hotelu a destinaci. Každé prostředí je jiné, s tím vznikají i rozdílné potřeby. Pokud se však pro dodržování majitel rozhodne, získá oproti konkurenci marketingovou výhodu.

Více se systémy zabývá Křížek a Neufus (2014:162), který jako první zmiňuje **Evropské centrum pro eko-agro turistiku (dále jen ECEAT)**. Tato nevládní organizace je složená z několika odborníků na udržitelný cestovní ruch, pomocí které se snaží dosáhnout odpovědného cestovního ruchu. Vytváří a realizují pro podnikatele, veřejnou správu a vládní instituce dva typy projektů – rozvojové a inovativní. Další produkty cestovního ruchu jsou vytvářeny s ohledem na ekonomickou, socio-kulturní a environmentální stránku. Dne 20. dubna 2005 vznikl na základě schválení vlády České republiky Národní systém certifikace ekologicky šetrných služeb cestovního ruchu.

Křížek a Neufus (2014:162) dodává, že v posledních letech stále více podniků zavádí **systémy environmentálního řízení (dále jen EMS)**. Důvodem je uvědomění si, že i podniky jsou odpovědné za stav okolí. Díky aktivní činnosti tohoto systému, jsou podniky donuceny pozorovat, řídit a následně minimalizovat vlivy svého působení na životní prostředí. Zavedením EMS vzniknou výhody samotné organizaci i ostatním subjektům, se kterými spolupracují.

Veber (2002:11) k přínosům dodává, že dojde ke snížení nákladů na provoz například z důvodu snížení spotřeby materiálu nebo energie. Dále poklesnou náklady na pojištění. Finanční úleva nás čeká také na sankcích, které jsou spojené s poškozováním životního prostředí. Podnik, který se chová ekologicky, si získá větší důvěru úřadů a veřejnosti. Celkově se zlepší i vnitropodnikové vztahy. V případě nedostatku kapitálu, se podniku bude snadněji obstarávat. Systém EMS umožňuje jednodušší získání různých licencí a povolení.

Přistoupení na systém EMS je zcela dobrovolné. Křížek a Neufus (2014:163) tvrdí, že ho podnik může zavést dvěma způsoby. Způsob první je podle kmenové normy ISO 14001. Druhý podle evropského **EMAS**. Zkratka EMAS se do českého jazyka překládá jako **Systém řízení podniku a auditů z hlediska ochrany životního prostředí (dále jen EMAS)**. V platnost vstoupil v dubnu 1995 a uplatnit ho lze pouze v Evropské hospodářské zóně.

Již zmiňovanou normu ČSN EN ISO 14001 více rozebírá Křížek a Neufus (2014:164). Její výhodou je uplatnění ve všech oborech podnikání, proto ji lze využít ve službách a také ve výrobě. Jedinou podmínkou je ověření, zda žádající certifikační společnost je pro svůj obor akreditována.

Důležité je znát **vztah mezi EMAS a ISO 14001** na základě, kterých lze zavést EMS. Ta se od EMAS liší v následujících bodech:

- nevytváří se úvodní posudek stavu životního prostředí (v běžné praxi se vytváří);
- není stanovena četnost a metodologie prováděných auditů;
- není vyžadováno vydání a ověření prohlášení o stavu životního prostředí;
- při zavádění EMS není vyžadována jakákoliv účast zaměstnanců;
- zaměřením je fungování a vylepšování systému EMS.

Obrázek 3: Hlavní části EMAS a ISO 14001

Zdroj: emaseu.cz

4 Praktická část

Praktická část se v první kapitole zabývá popisem vybrané ekofarmy Bílý Mrak. Popsány zde budou základní informace o ekofarmě včetně produktů a bioproduktů, které si sami pěstují, chovaných zvířat a služeb, které tuzemským i zahraničním turistům nabízejí. Dále zde také bude zmíněno, jak o krajinu v okolí statku pečují. Výzkumné otázky budou ověřeny za pomoci osobního rozhovoru s paní majitelkou Martou Susovou, dotazníkového šetření a kontaktování Odboru životního prostředí a zemědělství pro Královéhradecký kraj.

4.1 Charakteristika ekofarmy Bílý Mrak

Pro aplikaci green managementu byla vybrána malá rodinná ekofarma v Královéhradeckém kraji Bílý Mrak. Jak uvádějí na svých webových stránkách Bílýmrak.cz (2018), nachází se v osadě Šachov. Správně tato vesnice spadá pod město Borohrádek, který je vzdálen 2,5 kilometru.

Obrázek 4: Umístění ekofarmy na cykloturistické mapě Holicka

Zdroj: Foto: Burkoňová 2018

Počátky hospodaření manželů Susových na ekofarmě sahají podle webové stránky Bílýmrak.cz (2018) do roku 2005. Tehdy se pan Radek Sus rozhodl upravit starý a léta neudržovaný statek a jeho okolí. Postupem času manželé společnými silami vybudovali pod statkem dvě tůně. Pustili se také do vysazování ovocných stromků. Nyní mají ovocné sady na několika místech nejen v samotném Šachově, ale také v sousední vesnici jménem Zdelov. Kromě těchto vlastních sadů mají i několik hektarů pronajatých. Jde o staré vysokokmenné sady, ze kterých čerpají ovoce na výrobu BIO jablečných moštů. Mošty vyrábějí pouze jablečné (100 %) nebo s příchutí zeleniny (20 %). V nabídce jsou čerstvé a pasterizované. Pasterizované mošty v 5litrových nebo od roku 2017 v 3litrových bag-in-boxech. Jejich výhodou je dlouhá trvanlivost (až několik týdnů) a skladovatelnost. Turisté je mohou ochutnat v restauraci Localis v Hradci Králové a v restauraci Lehká Hlava v Praze na Boršově.

Od samého začátku podnikání na ekofarmě uplatňují základy ekologického hospodaření. Pěstují vlastní ovoce a doplňkově také zeleninu. Kromě již zmíněných jablek jsou v letní sezóně k dispozici švestky, třešně, mirabelky nebo asijské hrušky. Ze zeleniny jde především o dýně hokaido, červenou řepu a mrkev. Veškeré místní produkty jsou k zakoupení na dvoře farmy nebo při objednání většího množství jsou majitelé ochotni tyto objednávky zavézt do Hradce Králové i Prahy. Spolupracují s pražskou společností Freshbedýnky (nyní nově Sklizeno). Z domácích zvířat chovají ovce masného plemene Suffolk a české husy, které si lze po předchozí dohodě zakoupit. Na farmě slouží zejména pro výpas traviny v sadech a okolí ekofarmy.

**Obrázek 5: Červená řepa
v BIO kvalitě**

Zdroj: Foto: Burkoňová 2018

Obrázek 6: Pěstování dýní hokaido na poli

Zdroj: Foto: Burkoňová 2018

Obrázek 7: Pohled na krajinu u ekofarmy a na vzdálené sady

Zdroj: Foto: Burkoňová 2018

Jak se lze na webových stránkách Bílýmrak.cz (2018) dočíst, dalším zdrojem příjmu se pro ekofarmu stala ubytovací činnost. Pan Radek Sus opravoval jednak areál statku poté i přilehlou budovu, na kterou získal část financí z fondu EU. Vypracován byl projekt **„Zázemí pro venkovskou turistiku na ekofarmě Bílý Mrak“**. V rámci této rekonstrukce došlo ke vzniku velké společenské místnosti. Tuto místnost si lze pronajmout. Většinou se v ní konají semináře například Rodinného centra Holoubek. Dále je místnost využívána i pro víkendové kurzy jógy či jiných druhů meditace.

V roce 2013 ubytovali své první hosty. Ubytovací zařízení slouží tuzemským a zahraničním hostům. Celková kapacita činí 25 lůžek.

V přízemí jsou k dispozici následující bezbariérové pokoje:

- vybavená kuchyně pro všechny pokoje v přízemí;
- meruňkový pokoj – 2 samostatná lůžka, malá koupelna a WC, blízký přístup na venkovní terasu;
- běžový pokoj – 2 samostatná lůžka, malá koupelna a WC, výhled do sadu, blízký přístup na venkovní terasu;
- italský apartmán – skládající se z červeného pokoje (patrová postel a jednolůžko) a zeleného pokoje (dvoulůžko) – celkem k dispozici 5 míst, malá koupelna a WC, možnost pronájmu i 1 pokoje

Ve 2. nadzemním patře se nachází:

- velká společenská místnost – audiotechnika, stoly, židle, futony na cvičení;
- vybavená kuchyně pro všechny pokoje ve 2. nadzemním patře;
- 2 umývárny se sprchou a WC (modrá pro pány, oranžová pro dámy);
- modrý pokoj – patrová postel a 2 lůžka, vedle společenské místnosti;
- oranžový pokoj – 3 lůžka, naproti kuchyni;
- horní apartmán – skládá se ze zeleného (kiwi) pokoje – 1 dvoulůžko, 2 lůžka, střešní okna, vhodný pro menší skupinku či rodinu a žlutého pokoje – 1 dvoulůžko, patrová postel, 1 lůžko, vybaven televizí a šatnou, horní apartmán má vlastní vstup a koupelnu.

Obrázek 8: Ubytovací zařízení Bílý Mrak

Zdroj: Foto: Burkoňová 2018

Obrázek 9: Vybavení zeleného (kiwi) pokoje v horním apartmánu

Zdroj: Foto: Susová 2016

4.2 Řízený rozhovor

Osobní rozhovor s paní Martou Susovou proběhl dne 10. března 2018 přímo na ekofarmě v Šachově. Zodpovězeno bylo celkem na 10 otázek, týkajících se zejména ekologického zemědělství, produkce biopotravin a jejího pohledu na green management jako takový.

„Jaká byla hlavní motivace pro založení ekofarmy?“

„Hlavním motorem založení farmy byl manžel Radek Sus, který vystudoval Vysokou školu zemědělskou v Praze v Suchdole (krajinou ekologii). Pochází z ovocnářské rodiny a byl to jeho sen hospodařit a žít na venkově. Asi i proto, že na venkově vyrůstal. Navíc jsme spolu cestovali téměř rok po Novém Zélandu a vyzkoušeli si práci na farmách a pak se nám těžko vracelo za úřednické stoly.“

„Jak dlouho hospodaříte podle zásad ekologického zemědělství a jaké zásady uplatňujete?“

„Manžel hospodaří podle zásad ekologického zemědělství přes 10 let. V sadech, na travních porostech a při pěstování zeleniny nepoužíváme žádné herbicidy, odstraňujeme plevel ručně. Pro zvýšení úrodnosti a zkvalitnění půdy využíváme osevní postupy, využíváme statková hnojiva nebo kompost. Využíváme biodiverzitu pro hubení škůdců a snažíme se zabránit erozím a utužování půdy. Snažíme se zajistit našim zvířatům, tj. v současnosti ovčím a husám, odpovídající podmínky pro život, volný přístup k vodě.“

„Vlastníte nějaké bio certifikáty na Vaše produkty? Pokud ano, jaké a co je potřeba udělat pro jeho získání?“

„Ano, pravidelně podléháme kontrole certifikační organizace KEZ. Máme certifikát na ovoce – tj. jablka, hrušky, třešně, švestky, mirabelky, zeleninu – mrkev, dýně hokaido, ředkvičky, červeno řepu, rajčata atp. a mošty.“

„Jaké bioprodukty zákazníkům nabízíte a kde jsou dostupné?“

„Nabízíme jablka, hrušky nashi, třešně, švestky, mirabelky, zeleninu, hlavně dýně hokaido a mošty. Dále prodáváme jehňata našich ovcí. Naše produkty je možné koupit u nás ze dvora nebo dovážíme mošty, jablka a zeleninu do Prahy,

a to například do Freshbedýnek nebo mošty do několika restaurací. Spolupracujeme s dalšími farmáři, kteří připravují bedýnky pro své zákazníky.“

„Jaké kroky jste museli učinit pro získání financí z EU na projekt ubytování?“

„Samozřejmě jsme kromě nápadu a odvahy, potřebovali stavební projekt a peníze na spolufinancování. Získali jsme pomoc na zpracování žádosti, což je pro soukromníky veliké usnadnění a pak díky dobře zpracované žádosti byl náš projekt vybrán na spolufinancování z EU, program ROP.“

„Jaké postupy využíváte pro optimalizaci chodu ekofarmy a ubytovacích služeb vůči životnímu prostředí? (úspora vody a energie, třídění odpadu, využívání úsporných spotřebičů).“

„Obecně se snažíme nezatěžovat přírodu a krajinu chemikáliemi, šetříme energii, úsporně hospodaříme s vodou, třídíme odpad a motivujeme k třídění odpadů a šetření přírody i naše hosty. Kompostujeme.“

„Jaký typ klientů má zájem o Vaše podnikání? Myslíte, že Vaše podnikatelské zaměření hraje u Vašich klientů roli při výběru destinace?“

„Jezdí k nám různé skupiny. Většina klientů, která se k nám vrací, oceňuje, že si u nás nakoupí ovoce a zeleninu pro sebe a pro rodinu. Podle všeho se jim způsob našeho hospodaření líbí.“

„Jste rodinnou ekofarmou v Královehradeckém kraji. Pracují zde pouze rodinní příslušníci nebo v hlavní sezóně najímáte zaměstnance či brigádníky?“

„Máme jednoho zaměstnance. Jinak zde pracují jen rodinní příslušníci, někdy nám pomáhají i naše děti.“

„Pokud najímáte, jsou zaměstnanci či brigádníci vedeni stejnou filozofií (dbání na omezení negativních dopadů na životní prostředí) jako vy?“

„Sehnat zaměstnance je pro nás dost obtížné. Nemůžeme nabídnout vysoký plat a práce je fyzicky náročná venku někdy i za nepříznivého počasí. Přesto někteří zaměstnanci u nás vydrželi déle, protože právě asi i ve fyzické práci s konkrétním smyslem nacházeli uspokojení.“

„Jste kontrolováni nějakým specifickým úřadem nebo kontrolním orgánem (v oblasti BIO – certifikační kontrolní orgány)?“

„Pravidelně nás minimálně jednou ročně kontroluje kontrolní orgán KEZ o.p.s., která nám na základě kontroly vystavuje certifikát na produkty. Jinak nás kontroluje kde kdo – Veterinární správa, Potravinářská inspekce, Státní zemědělský a intervenční fond, Cizinecká policie a tak dále. Cesta do pekel je často vedena dobrými úmysly – pokud náš stát bude produkovat stále více úředníků než lidí, kteří chtějí „něco“ dělat, nedopadne to s námi dobře.“

„V čem spatřujete hlavní přidanou hodnotu tzv. green managementu?“

„Motivujeme naše hosty k tomu, aby přemýšleli nad dopady na životní prostředí. Vytríděné zbytky z kuchyně zkrmíme nebo zkompostujeme. Sázíme staré ovocné odrůdy, kterým jinak hrozí vymizení. Opravili jsme starý statek a snažíme se místu postupně vracet kouzlo.“

Shrnutí: Z výše uvedeného rozhovoru vyplývá, že ekofarma aplikuje pouze některá opatření green managementu. Nejvíce však v oblasti hospodaření s vodou. Personál se chová ekologicky a vede hosty k ekologickému chování (šetření s vodou, třídění odpadu a podobně) nejen na ekofarmě, ale i ve svých domácnostech.

Obrázek 10: Ovocné sady v Šachově

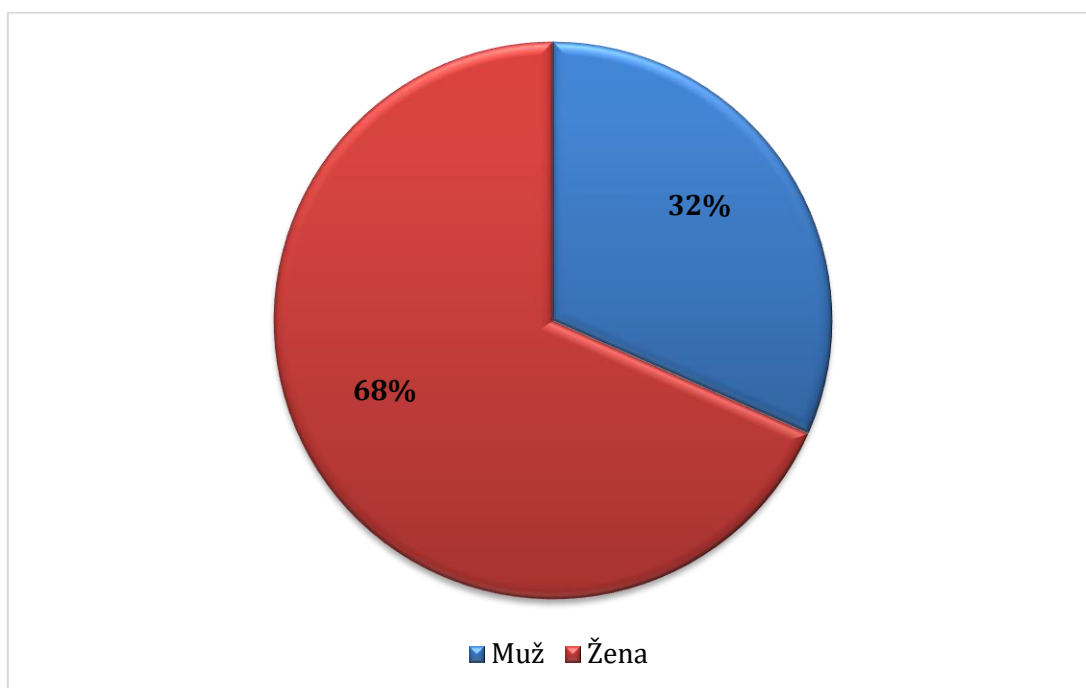
Zdroj: Foto: Burkoňová 2018

4.3 Dotazníkové šetření

Pro provedení dotazníkového šetření byl použit online dotazníkový server Survio.com. Autorka oslovila respondenty převážně ze svého okolí. Dbáno bylo na rovnoměrné zastoupení respondentů všech věkových kategorií. Dotazník byl propagován zejména prostřednictvím sociálních sítí a e-mailu. Sociální sítě byly použity pro oslovení mladší generace, zatímco e-mail pro oslovení starších.

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 100 respondentů z celkových 184 oslovených. Návratnost tedy činila přibližně 54,3 %. Tato návratnost se stala dostačující pro provedení průzkumu. Vyřazeny byly 2 dotazníky z důvodu špatně vyplněných otázek. Zkoumaným vzorkem se tak stala skupina 98 respondentů. První dvě otázky slouží především k bližší identifikaci odpovídajících.

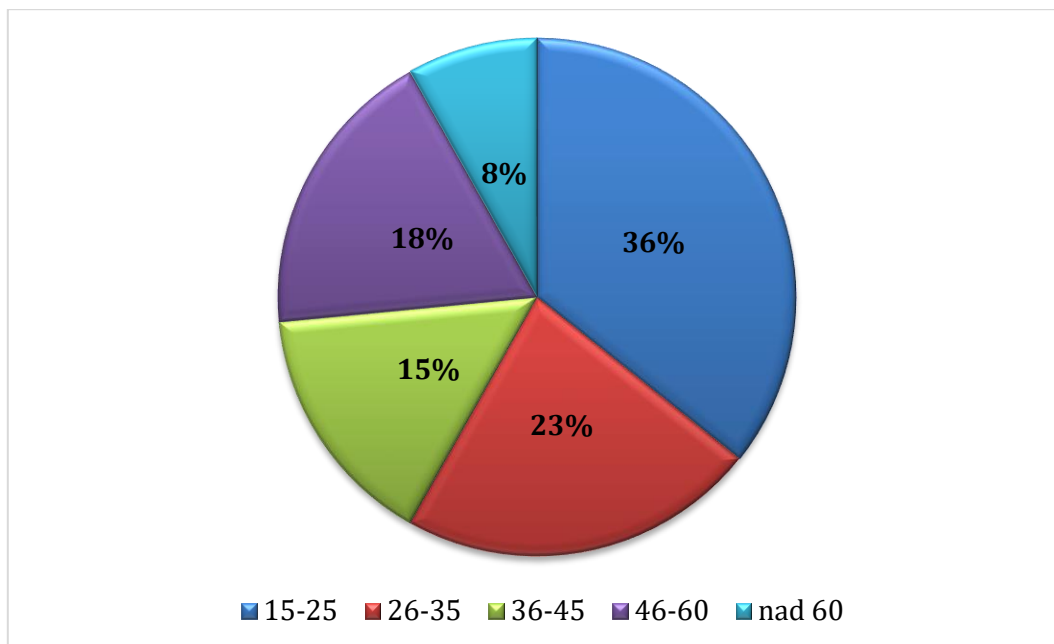
Graf 1: Pohlaví respondentů

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Graf č. 1 zobrazuje složení respondentů podle pohlaví. Převážnou odpovídající skupinou byly ženy. Celkem dotazník zodpovědělo 67 žen a 31 mužů.

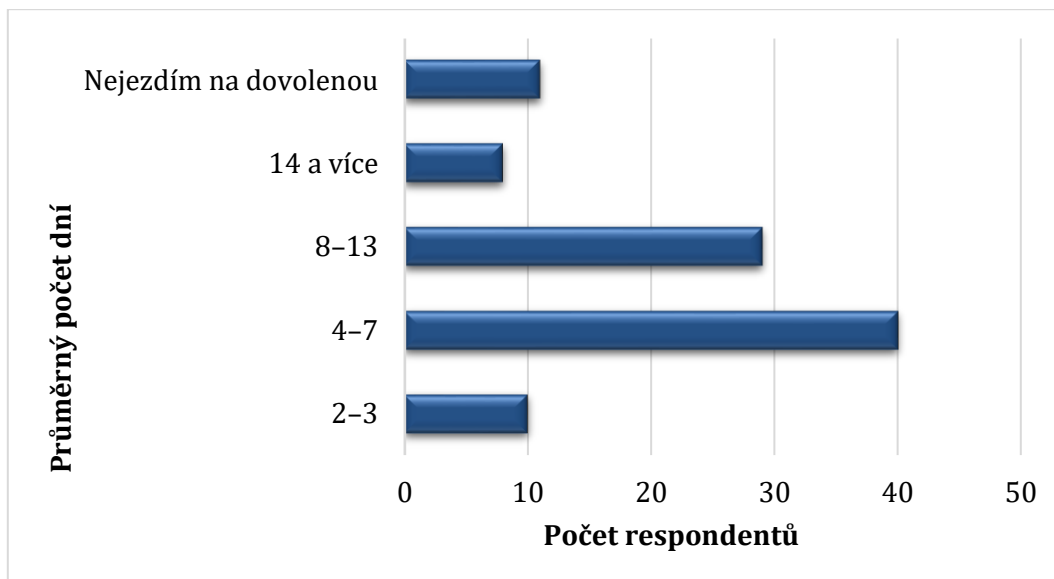
Graf 2: Věková kategorie

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Graf č. 2 popisuje věkové složení respondentů. Z grafu je patrné, že nejvíce zastoupenou kategorií jsou respondenti ve věku 15-25 let. Důvodem je blízkost tohoto tématu pro mladou generaci lidí a také stoupající trend všeho co je EKO a BIO. Tvoří více než třetinu respondentů. Naopak nejméně vytíženou kategorií tvoří 36-45 let a také nad 60 let.

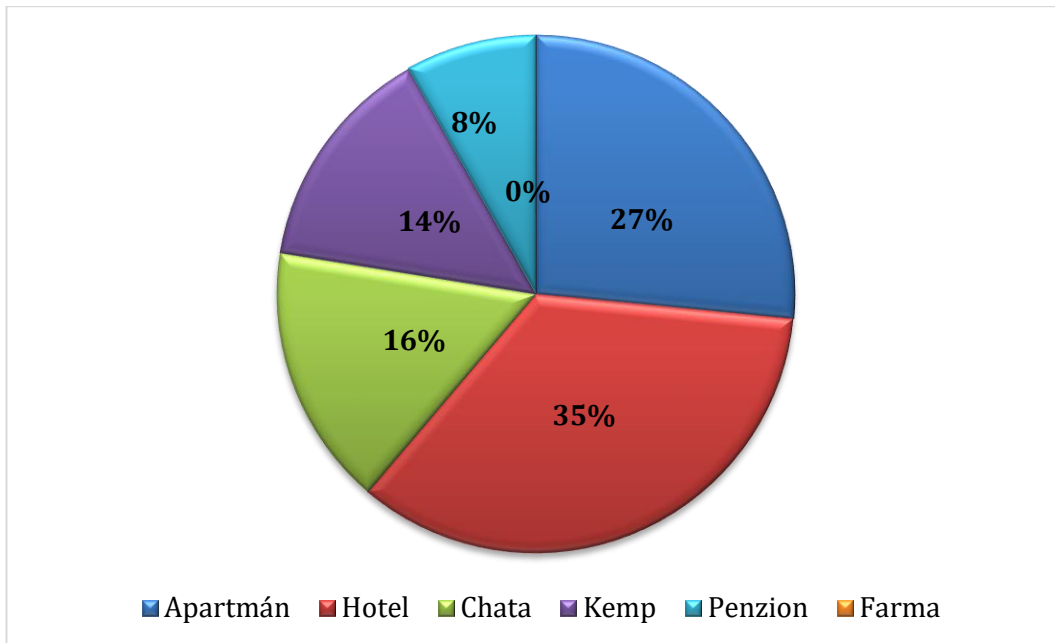
Graf 3: Na kolik dní v průměru jezdíte na dovolenou?

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Graf č. 3 znázorňuje průměrný počet dní, který respondenti obvykle tráví na své dovolené. Nejvíce však jezdí na týdenní pobyty (41 %) a dovolené, které trvají v průměru 10 dní (30 %). Překvapivým výsledkem je, že 11 respondentů z 98 využilo možnosti – nejezdím na dovolenou (11 %). Procentuální vyjádření 10 % patří krátkodobým pobytům (například víkendovým), které trvají 2-3 dny. Delší dovolené nad 14 dní získaly nejnižší podíl 8 %

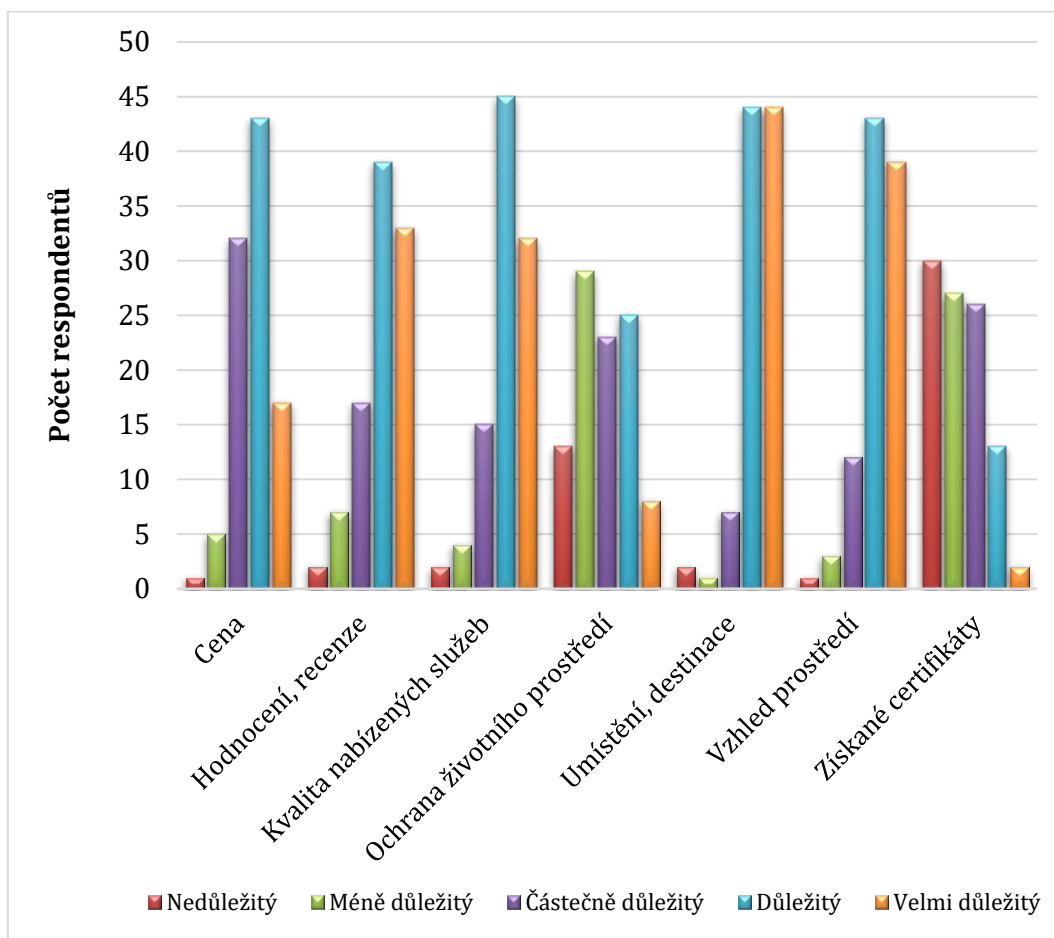
Graf 4: Jaký typ ubytovacího zařízení z následující nabídky preferujete?

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Graf č. 4 zobrazuje preferenci typů ubytovacích zařízení mezi účastníky dotazníkového šetření. Nejvíce procent (35 %) získal hotel. Tento výsledek byl očekáván. Druhým nejoblíbenějším se stal apartmán. Zvolilo ho 26 účastníků. Oproti tomu farmy nezískali hlas žádný. Vysvětlením může být, že stále převažuje trend trávit dovolenou ve městech nežli na vesnicích a nedostatečná reklama. Majitelům ekofarem a farem je doporučeno, se více zaměřit na lepší marketing (reklamy ve větších okolních městech, působení na sociálních sítích, oslovení konkrétních cílových skupin – zacílit na mladé lidi s dětmi a nezapomenout na doprovodné programy). Chaty a kempy získali téměř stejný počet procent – chaty 16 %, kempy 14 %. Penziony se pro dotazované nestaly příliš atraktivními, preferuje ho pouze 8 % dotazovaných.

Graf 5: Jak jsou pro Vás následující faktory důležité při výběru ubytovacího zařízení?

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Graf č. 5 vyjadřuje, jaké faktory patří mezi hlavní, které ovlivňují naše rozhodování, když si vybíráme ubytování. Prvním zkoumaným faktorem je cena, která patří mezi důležité. Daleko větší pozornost věnují hodnocení druhých, tento faktor patří mezi důležité a velmi důležité, stejně jako kvalita nabízených služeb, umístění a destinace, vzhled a prostředí. Faktory důležité pro průzkum ochrana životního prostředí a získané certifikáty jsou spíše přidanou hodnotou ubytování. Lidé se na základě těchto dvou faktorů rozhodně nerozhodují a nechápou důležitost ochrany životního prostředí. Je potřeba působit na tuto mladou generaci, aby se jejich postoj změnil.

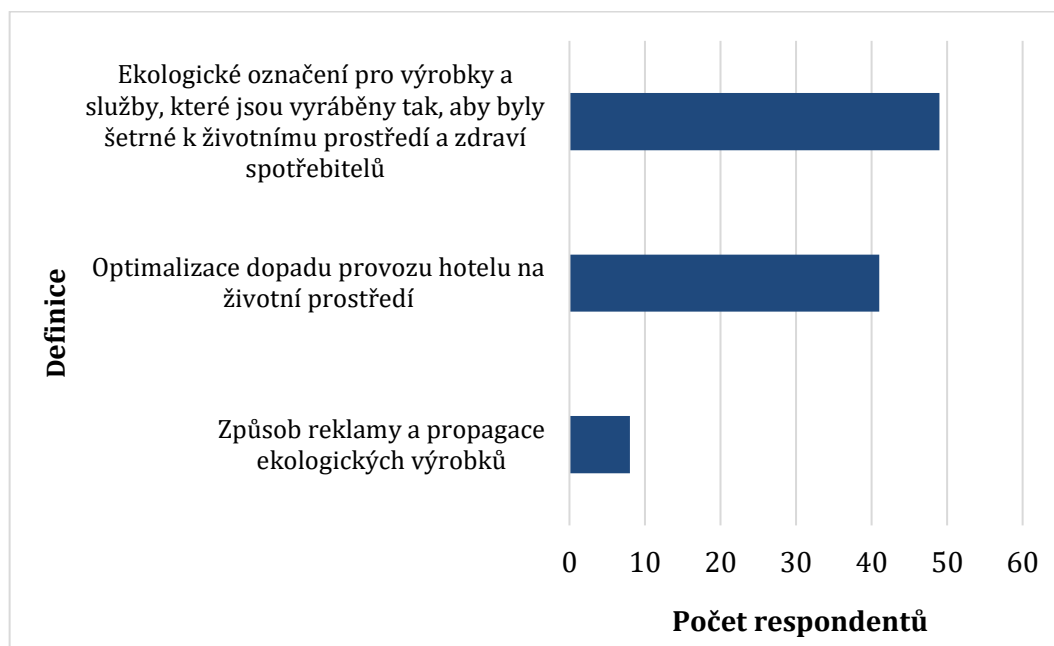
Graf 6: Slyšel(a) jste někdy o pojmu green management (zelený management)?

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Z grafu č. 6 vyplývá, zda dotazovaní již někdy o green managementu slyšeli či nikoliv. Výsledky souvisejí s předchozím grafem. Převážná většina o tomto trendu vůbec neslyšela, z tohoto důvodu může být následující otázka a její odpovědi zkresleny. Pouze 21 účastníků dotazníkového šetření pojem green management slyšel(a).

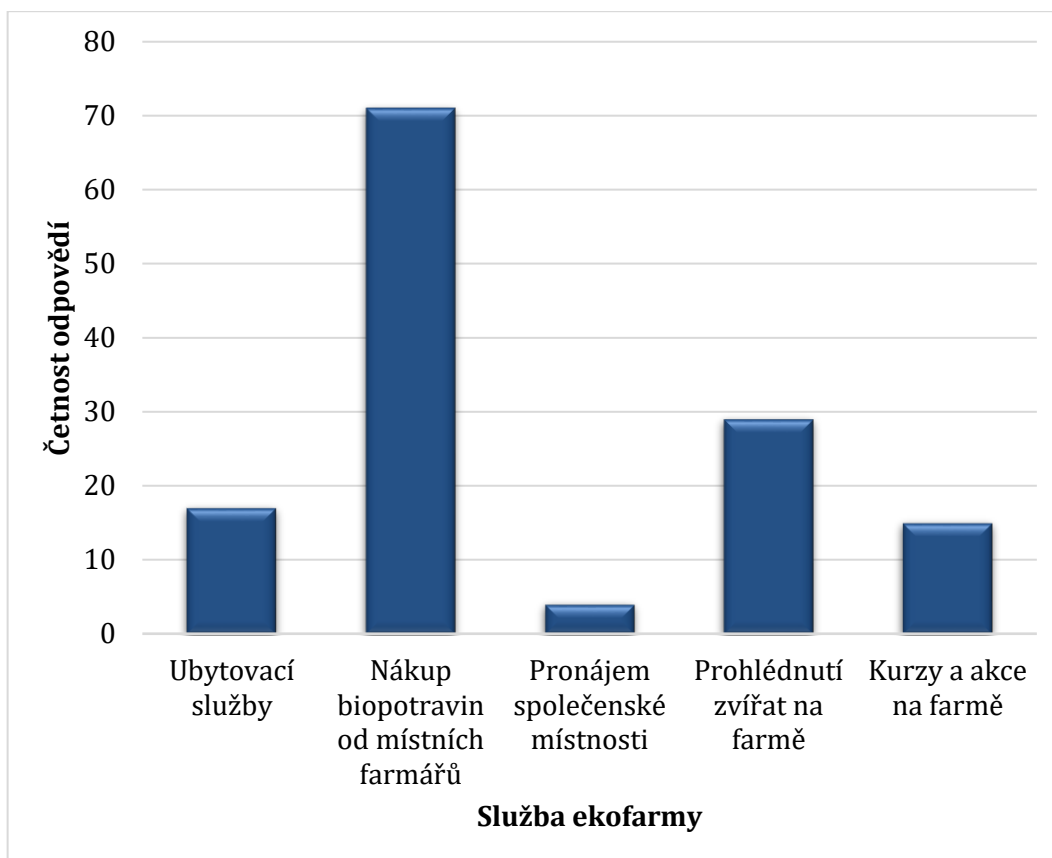
Graf 7: Která z následujících definic odpovídá podle Vás green managementu (zelenému managementu)?

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Graf č. 7 znázorňuje, jak si dotazovaní poradili s výběrem správné definice green managementu. První nabízená definice je charakteristická pro ecolabelling (ekoznačení). Tuto možnost zvolilo 50 % dotazovaných. Správnou definici tedy, že se jedná o optimalizaci dopadu provozu hotelu na životní prostředí, vybralo 42 % účastníků. Slovo management má napovědět, že se jedná o řízení. V tomto případě o řízení chodu podniku. Poslední nabízená definice patří green marketingu a získala nejméně procent (8 %). Pro respondenty nebyla do takové míry matoucí jako definice první.

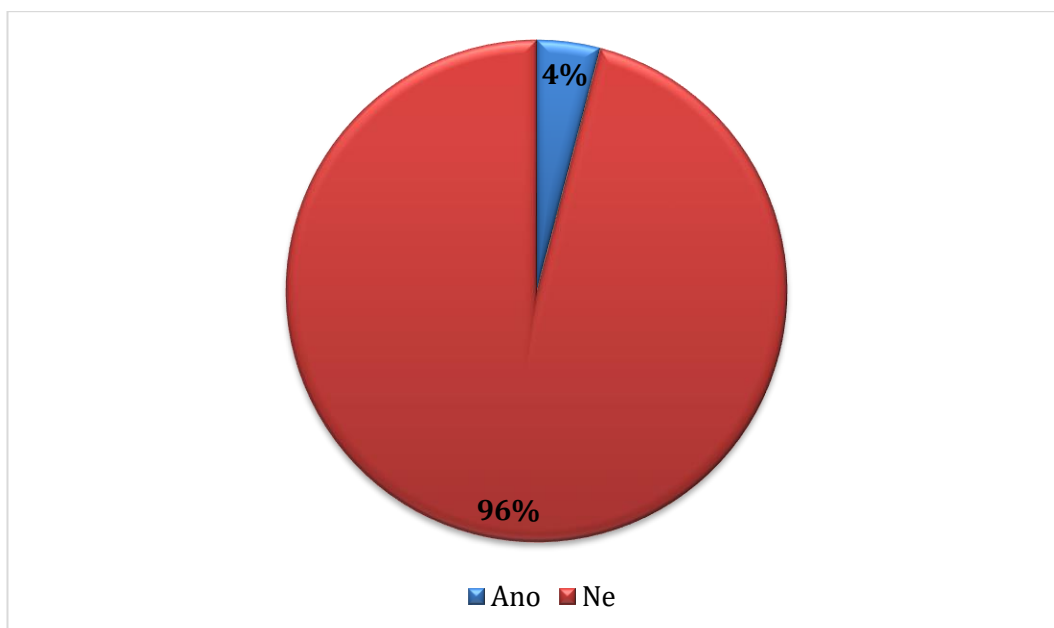
Graf 8: Jaké služby ekofarmy byste využil(a)?

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Graf č. 8 udává, jaký typ služby by respondenti na ekofarmě využili. Nabídka byla sestavena na základě služeb, které poskytuje Bílý Mrak. U této otázky bylo možné vybrat více odpovědí. Z grafu je patrný vysoký zájem o nákup domácích produktů přímo z farmy. Tento výsledek je zapříčiněn tím, že je v současné době stále populárnější dbát na zdravý životní styl. Biopotraviny byly zvoleny 72krát. Druhou nejčastější odpovědí bylo prohlédnutí si zvířat, které na farmě chovají. Ubytovací služby obsadily až třetí pozici. Důvodem může být nedostatečná propagace, vysoká cena či nedostatečná kvalita služeb. O dva hlasy méně získaly kurzy a akce na farmě, které se umístily na místě čtvrtém. Pronájem společenské místnosti je jeví téměř bez zájmu.

Graf 9: Nechal(a) jste se již někdy na ekofarmě ubytovat?

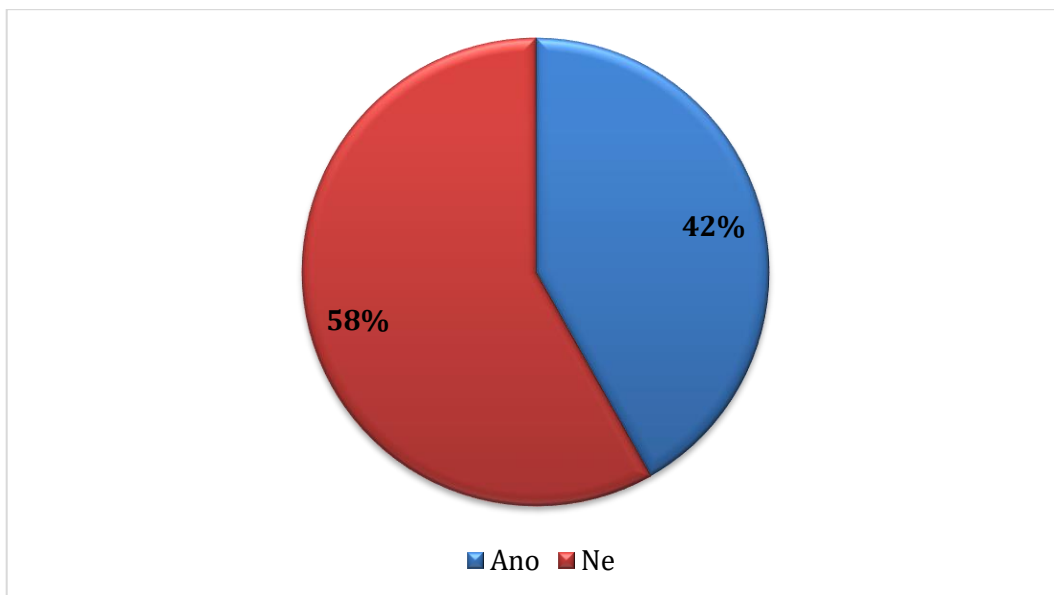

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Graf č. 9 znázorňuje, kolik respondentů se nechalo ubytovat na ekofarmě. Převážná většina preferuje jiný typ ubytovacího zařízení nebo tento typ ubytování vůbec nevyhledá. Z celkových 98 účastníků ankety se na ekofarmě nechali ubytovat 4 lidé.

S tímto problémem byla spojena otázka následující. Pokud jste byl(a) ubytován(a), jaká byla Vaše spokojenost? Respondenti volili hvězdičkové hodnocení 1-5. Jedna hvězdička symbolizovala nízkou spokojenost a pět hvězdiček vysokou. Aritmetickým průměrem byla vypočtena spokojenost na 3,75 z 5, což představuje spokojenost přibližně 75 %.

Graf 10: Nakupujete potraviny a biopotraviny od místních farmářů?

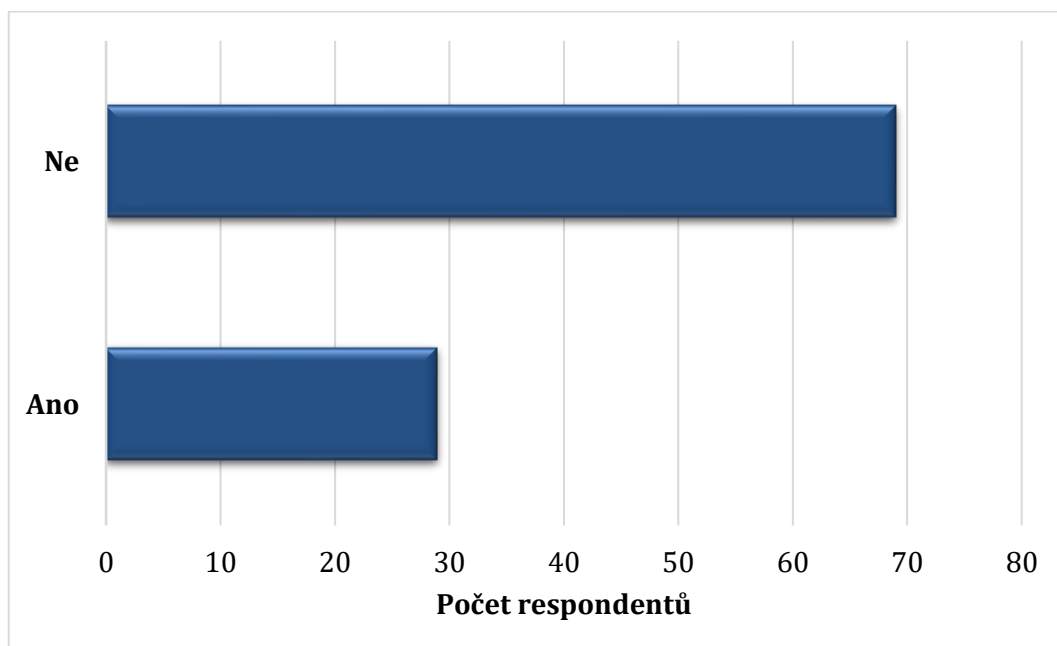
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Graf č. 10 vyjadřuje, jestli veřejnost nakupuje domácí potraviny. Pro více než polovinu dotazovaných jsou zdrojem potravin supermarket, hypermarkety či jiné obchodní řetězce. Zbýlých 42 % se snaží malé podnikatele podporovat alespoň nákupem jejich potravin. Tito spotřebitelé mají u farmářů záruku kvality a dobré chuti.

Pokud respondenti odpověděli ano, týkala se jich i následující volná otázka. Měli prostor vypsát všechny potraviny a biopotraviny, které nakupují. Nejčastěji byly zmíněny tyto potraviny:

- mléčné výrobky (sýry);
- maso;
- zelenina;
- ovoce;
- domácí vejce.

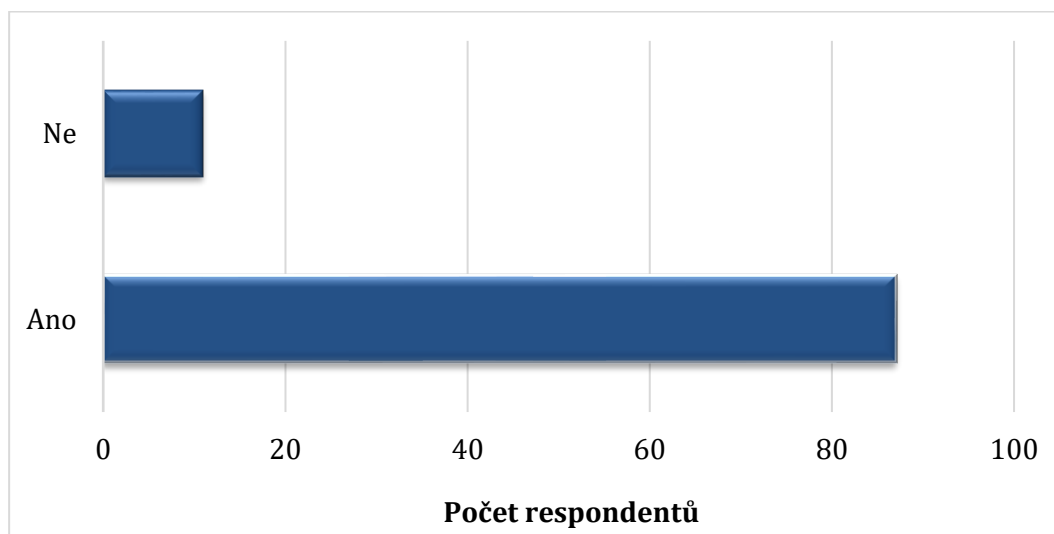
Graf 11: Hrají pro Vás roli při nakupování výrobků a potravin udělené certifikáty?

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Graf č. 11 udává, jestli certifikáty ovlivňují rozhodování respondentů při nákupu potravin. V tomto dotazníkovém šetření bylo zjištěno, že pro 70 % dotazovaných certifikáty nehrají roli. Dá se říci, že je ovlivňují jiné faktory například cena. Důležité je, že se tento výsledek neblíží ke 100 % a alespoň 29 lidí uvažuje nad certifikovanou koupí.

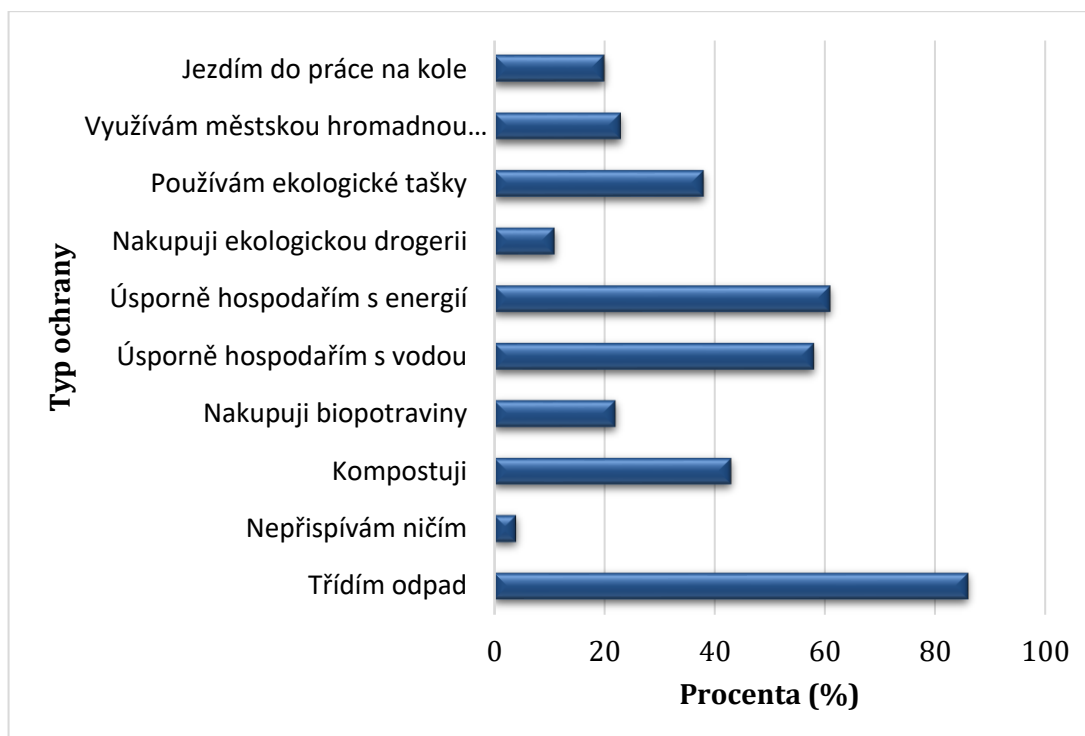
Graf 12: Myslíte si, že rodinné farmy by měly uplatňovat základy ekologického hospodaření?

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Graf č. 12 ukazuje, zda dotazovaní souhlasí či nesouhlasí s myšlenkou využívání zásad ekologického hospodaření na farmách. Výsledek je velice pozitivní. Celkem 89 % s tímto návrhem souhlasí. Zbýlých 11 jedinců je opačného názoru.

Graf 13: Jak přispíváte k ochraně životního prostředí?

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Z grafu č. 13 je patrné, že většina se snaží alespoň trochu ulehčit přírodě a životnímu prostředí. Nejčastěji je to tříděním odpadu. Mezi další časté odpovědi patřila úspora vody a energie. S těmito zdroji by se mělo hospodařit šetrně a správným způsobem. Například dešťovou vodu používat k zalévání zahrady a květin nebo do nové domácnosti nakupovat energeticky šetrné spotřebiče. Stále větší zájem je i o ekologické tašky. Nejlepším možným řešením je mít vždy po ruce látkovou tašku, kterou pouze vypereme a příště použijeme znovu. Respondenti se také snaží správně zužitkovat zbytky potravin prostřednictvím kompostů. Předchází se tak vzniku odpadů. Tuto odpověď zvolila téměř polovina dotazovaných. Podobného výsledku dosáhl nákup biopotravin, jízda do práce na kole nebo využívání městské hromadné dopravy. V průměru se jednalo o 22 účastníků. Pozitivním závěrem je odpověď pouze 4 respondentů, že nepřispívají ničím. Z celkového počtu všech respondentů se jedná o 4 %.

Shrnutí: Na základě dotazníkového šetření lze říci, že se stále ukazuje velice nízké povědomí o green managementu a ekofarmách. Laická veřejnost spojuje ekofarmy s nákupem biopotravin nikoliv s možností ubytování. Tyto biopotraviny navíc nekupuje masivní část lidí. V tomto směru je potřeba ekofarmám, které poskytují ubytování, dodat větší podporu a zaměřit se na účinnou propagaci.

4.4 Podpora Královéhradeckého kraj

Hospodařit podle zásad ekologického hospodaření s sebou nese taktéž velkou finanční zátěž, stejně jako jiný druh podnikání. Existují však různé druhy dotací, o které mohou majitelé farem zažádat.

Dne 17. ledna 2018 byl odeslán prosebný e-mail s dotazy na podporu farem a ekofarek paní Mgr. Mileně Březinové, která zastává funkci manažerky cestovního ruchu na Magistrátu města Hradec Králové. Paní Březinová zodpověděla tyto dotazy ohledně financování z hlediska města. Z pohledu cestovního ruchu v rámci dotací na rozvoj cestovního ruchu, které vypisuje město Hradec Králové, lze říci, že za posledních 5 let o podporu žádný takovýto subjekt nezažádal. Předány mi byly kontakty na příslušné odbory z Královéhradeckého kraje.

Dne 26. července 2018 byla telefonicky kontaktována Ing. Tereza Chrobáková z Odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Sděleny jí byly stejné dotazy, které byly následně odeslány i e-mailem. Otázky byly následující:

- 1. Podporuje Královéhradecký kraj místní ekofarmy a farmy?**
- 2. Pokud ano, do jaké míry a jakými způsoby?**
- 3. Pokud ano, musí majitelé o "podporu" zažádat? Jakým způsobem? (např. formuláře na webových stránkách, kde je nalezneme, co obsahují)**
- 4. Pokud ano, kolik takovýchto subjektů se na Vás ročně obrací?**
- 5. Pokud ano, je majitel farmy kontrolován, že s "podporou" naložil správným způsobem? Kdo farmu případně kontroluje?**

Paní Ing. Tereza Chrobáková uvedla, že Královéhradecký kraj se nezaměřuje přímo na podporu místních ekofarek a farek. Každoročně Královéhradecký kraj vyhlašuje dotační program na podporu zemědělství. Podrobné podmínky dotačního programu jsou dostupné online na Dotačním portálu. V letech 2016 a 2017 Královéhradecký kraj podporoval také prodej ze dvora.

Co se týče kroků, které musí žadatel učinit, je nutné se na dotačním portálu zaregistrovat a poté jeho prostřednictvím vyplnit a odeslat žádost o dotaci. O přidělení či zamítnutí dotace rozhoduje zastupitelstvo Královéhradeckého kraje. Tato dotace je žadateli poskytnuta na základě smlouvy o poskytnutí dotace. Příjemce dotace je povinen předat poskytovateli závěrečnou zprávu o realizaci projektu, jejíž součástí je také finanční vyúčtování. Královéhradecký kraj vždy provádí kontrolu předložených dokumentů. Případně provádí kontrolu přímo u žadatele o dotaci. Další bližší informace například o dotačních programech, vzory žádostí a seznamy příjemců jsou online dohledatelné na Dotačním portálu Krajského úřadu Královéhradeckého kraje.

Kromě programových dotací existují rovněž dotace individuální. V případě zájmu by o ně mohli požádat i majitelé ekofarek a farek. Postup při podávání žádostí o individuální dotace je stejný jako u programových dotací. Podpořit subjekty lze ve dvou programech – dotace na roční činnost a dotace na jednorázovou akci.

Shrnutí: Výsledky jednání na Krajském úřadě Královéhradeckého kraje utvrzují autorku, že ekofarmy v tomto kraji mají nedostatečnou podporu. V současné době již neexistuje podpora prodeje ze dvora, kterou by mohl Bílý Mrak využít. Doporučením je obnova a zachování tohoto typu podpory. Důvodů, proč ekofarmy v Královéhradeckém kraji podporovat, je několik. Ekofarmy se snaží navázat na tradiční hospodaření a přispět trhu cestovního ruchu. Ukazují lidem, že chápání ekologického hospodaření je důležitou součástí nejen turistiky, ale také především zdravého životního stylu.

5 Shrnutí výsledků

Výzkumná otázka č. 1 – Jaká opatření green managementu jsou na ekofarmě aplikována?

Vizí rodinné ekofarmy Bílý Mrak v Šachově je šetrnost životního prostředí již od samého začátku podnikání. V ubytovacím zařízení jsou kritéria green managementu uplatněna pouze do určité míry. Především jde o shodu s některými podmínkami ekologického hospodaření, které zde aplikují od roku 2005.

Pro snížení spotřeby vody je většina koupelen vybavena sprchovými kouty. Využívají úsporné sprchové hlavice, které omezují průtok vody a zároveň tak zachovávají turistům vysoký komfort sprchování. Dvě tůně byly vybudovány za účelem chytání a zadržování dešťové vody, ze kterých čerpají vodu pro zalévání rostlin a okolních ovocných stromů. Také jde o přirozený zdroj vody pro volně se pasoucí ovce a husy.

V oblasti odpadů šetří přírodu následujícími způsoby. Paní majitelka Marta Susová při úklidu používá ekologické čisticí prostředky značky Yellow & Blue. Jiné s touto firmou spolupracuje na kurzech ekologického úklidu, které pořádají na ekofarmě pro veřejnost. V celém areálu je nařízeno třídění odpad (papír, plast, sklo) a slouží k tomu speciální koše na chodbě. Majitelka na toto opatření upozorňuje ihned při příjezdu turistů i v samotném průběhu pobytu. V rámci ekologického hospodaření bioodpad slouží pro tvorbu vlastního kompostu, který za několik let využívají jako hnojivo. Vyhýbají se používání herbicidů.

Pro snížení tepelných ztrát a energie byla celá budova zaizolována. Nová dřevěná okna mají dobrou tepelnou i izolační vlastnost. Zároveň je dřevo přírodním materiálem a není ekologicky závadné. K topení využívají kotel na dřevo. Čerpají ho převážně z vlastních sadů. V záloze mají plynový kotel. Ubytovací zařízení je vybaveno úspornými spotřebiči s energetickou třídou A++. V pokojích a společných místnostech jsou instalovány úsporné žárovky. Dbáno je také na zhášení světla po celé budově.

Personálem jsou samotní majitelé, kteří touto filozofií žijí a neustále se v této problematice vzdělávají. Pokud v sezóně přijmou brigádníka, zaměstnance je řádným způsobem proškolen. Stejně tak turisty informují o zavedených ekologických principech a požadují jejich respektování. Na oplátku jim poskytují zdravější životní styl v podobě možnosti zakoupení si biopotravin přímo z jejich ekofarmy.

Výzkumná otázka č. 2 - Je green management laické veřejnosti známý?

Pojem green management není laické veřejnosti příliš známý. Nasvědčují tomu výsledky z dotazníkového šetření. Pro 21 respondentů z 98 je tento pojem známý, tím, že ho již někdy slyšeli. Hlavní příčinou takto nízkého počtu je nezájem laické veřejnosti o téma ochrany životního prostředí. Tento faktor je pro ně například nerozhodujícím při výběru dovolené.

Do jaké míry green management znají, zkoumala další otázka, týkající se samotné definice. I zde je z výsledků patrné, že dotazovaní nevědí, s čím si tento pojem spojit. Polovina respondentů zvolila jako správnou odpověď definici ekolabellingu tedy ekologické označení výrobků a služeb.

Výzkumná otázka č. 3 - Lze vysledovat zájem o nabízené služby ekofarem a ochranu životního prostředí?

Zájem o nabízené služby ekofarem lze vysledovat. Důležité je z věkové kategorie odvodit cílovou skupinu, kterou toto téma zajímá. Jsou jimi převážně mladí lidé. Největší zájem respondenti jeví u nákupu biopotravin. Téměř 73 % má o tento typ služby zájem, ačkoliv je ve skutečnosti takto masivní část nenakupuje. Odůvodněním tohoto vysokého procenta může být stále větší zájem o to žít zdravě zejména u mladé generace lidí. Druhou nejčastěji zvolenou službou, kterou by lidé na ekofarmě využili je prohlédnutí si chovaných zvířat. Ubytovací služby získaly pouhých 17 hlasů. Důležitou informací je, že respondenti mohli zvolit i více odpovědí. Tento výsledek navazuje na preferenci jiných typů ubytovacích zařízení. Ekofarmám chybí dostatečná propagace (v okolí, na internetu) a kvalita služeb (mnohdy chybí poskytování stravovacích služeb). O kurzy, různé akce na ekofarmě a možnost pronájmu společenské místnosti není mezi dotazovanými zájem.

Mladá generace lidí nejeví zájem o ochranu životního prostředí. Důležitost tohoto faktoru si téměř nepřipouštějí a nechápou jej. K ochraně životního prostředí nejvíce přispívají základními kroky: třídění odpadu, úsporné hospodaření s vodou a energií. Ostatní šetrné kroky očekávají právě od ekofarek v rámci ekologického hospodaření. Téměř 90 % dotazovaných souhlasí s názorem, že by ekofarmy měly uplatňovat zásady ekologického hospodaření. Důležité je si uvědomit, že každý jedinec může něčím přispět a pomoci.

Výzkumná otázka č. 4 - Do jaké míry podporuje Krajský úřad Královéhradeckého kraje místní ekofarmy?

Výsledkem jednání s paní Ing. Terezou Chrobákovou je, že ekofarmy jsou Krajským úřadem Královéhradeckého kraje podporovány do stejné míry jako ostatní podnikající subjekty. V letech 2016 a 2017 ekofarmy měly zvýhodněnou podporu v podobě prodeje ze dvora. Tento speciální typ dotace bohužel v současné době již neexistuje. Majitelé tedy mohou žádat díky online Dotačnímu portálu o programové nebo individuální dotace. Ty se týkají roční podpory nebo pouze jednorázové akce. Postupy žádostí o všechny typy dotací jsou totožné.

6 Závěry a doporučení

Cílem této bakalářské práce bylo analyzovat, jaká opatření a oblasti green managementu jsou na ekofarmě aplikována. Zjistit, zda Královéhradecký kraj podporuje tento typ ubytovacího zařízení. Pokud ano, do jaké míry a jakým způsobem. Součástí práce je analyzovat zájem o služby ekofarem a pohled veřejnosti na ochranu životního prostředí.

Kritéria green managementu byla zkoumána v oblasti úspory vody, energií, odpadu, školení personálu, obnovitelných zdrojů a environmentálního vzdělávání. Nejvíce opatření Bílý Mrak využívá v oblasti energie (tepelná izolace budovy i oken, úsporné žárovky, úsporné elektronické spotřebiče, vytápění kotlem na dřevo) a odpadů (využívání ekologických čisticích prostředků, třídění odpadu, tvorba vlastního kompostu, nepoužívání herbicidů). Pro šetrného hospodaření s vodou ekofarma využívá dešťovou vodu a úsporné sprchové hadice, které snižují průtok vody. V rámci dalších úspor je většina koupelen vybavena sprchovými kouty. Majitelé touto filozofií žijí, proto se v ní neustále vzdělávají a snaží se, aby turisté zavedené ekologické principy na ekofarmě respektovali. Podrobněji byly výzkumné otázky za pomoci patřičných metod zodpovězeny v kapitole 5 (viz. str. 41).

Ekofarmy mohou využít k získání financí individuální dotace. Vybrat si mohou mezi jednorázovými akcemi a roční činností. V minulých dvou letech Krajský úřad Královéhradeckého kraje podporoval i prodej ze dvora. V současné době již tento typ podpory neexistuje.

Dotazníkové šetření je důkazem, že green management není pro laickou veřejnost známým pojmem. O téma ochrany životního prostředí nejví mladá generace lidí zájem, nedochází jim důležitost tohoto faktoru. Rádi by však využívali služby ekofarmy zejména nákup biopotravin a prohlédnutí si chovaných zvířat. Ekofarmu jako možnost ubytování nevyhledávají a preferují jiné typy ubytovacích zařízení.

Zpracování teoretických východisek bylo mnohdy náročné, jelikož se této problematice věnuje poměrně malá část českých autorů. Další problém se vyskytl v praktické části, která vyžadovala komunikaci s konkrétní ekofarmou. Spolupráce s Bílým Mrakem zabrala majitelům jejich volný čas, který by věnovali svému podnikání. Po vzájemné dohodě bylo však vše rychle vyřešeno.

Na základě výzkumného šetření autorka doporučuje ekofarmě Bílý Mrak zvolit lepší marketing v mikroregionu Holicko, kde se nachází celá řada památek a turistických atraktivit. V této oblasti se nenachází jediná poutavá reklama, která by turisty upozorňovala na jejich služby. V rámci šetrnosti autorka navrhuje nainstalovat do koupelen dávkovače mýdel. Dojde tak ke snížení spotřeby obalů.

Tato bakalářská práce by mohla být přínosná pro zpracování jiné konkrétní ekofarmy, která využívá kritéria green managementu ve větším rozsahu. Následně by mohla být provedena komparace aplikovaných opatření obou subjektů. Výsledky mohou být přínosem pro samotnou ekofarmu Bílý Mrak. Prioritně by se zaměřili na takové služby, o které veřejnost jeví zájem.

7 Seznam použitých zdrojů

Tištěné zdroje

BERÁNEK, Jaromír a kol. *Moderní řízení hotelového provozu*. 5., zcela přeprac. vyd. Praha: MAG Consulting, 2013. 338 s. ISBN 978-80-86724-45-4.

KŘÍŽEK, Felix; NEUFUS Josef. *Moderní hotelový management: nové trendy a metody v řízení hotelů, aktualizované informace o hotelovém provozu a jeho organizaci, optimalizace provozu s ohledem na ekologii a etiku, praktické příklady a fotografická příloha*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014. 224 s. ISBN 978-80-247-4835 1.

Národní federace hotelů a restaurací ČR. *Green management. Praktické kroky pro řízení hotelového a restauračního zařízení*. 1996.

VEBER, Jaromír. *Environmentální management*. Praha: Oeconomica, 2002. 96 s. ISBN 80-245-0336-0.

ZELENKA, Josef; PÁSKOVÁ Martina. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.

Internetové zdroje

CENIA. *O EMAS*. In: Emaseu.cz [online]. [cit. 2018-07-29].

Dostupné z: <https://emaseu.cz/emas/o-emas>

CENIA. *Zelený hotel – Ekologicky šetrné ubytovací služby*. [online]. 2008. 2 s.

[cit. 2018-07-22]. Dostupné z: [http://cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/\\$pid/CENMSFNQ910/\\$FILE/zeleny_hotel_final_k%20tisku.pdf](http://cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/$pid/CENMSFNQ910/$FILE/zeleny_hotel_final_k%20tisku.pdf)

EKOLIST. *Zelené hotely v ČR*. [online]. 2014. [cit. 2018-07-29].

Dostupné z: <https://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/PR-zelene-hotely-v-cr>

EKOFARMA BÍLÝ MRAK. *Kdo jsme*. [online]. 2018. [cit. 2018-07-29].

Dostupné z: <https://www.bilymrak.cz/kdo-jsme-a24>

EKOLOGICKÝ INSTITUT VERONICA. *Ekoznačení výrobků*. In: Veronica.cz [online].

[cit. 2018-07-29]. Dostupné z: <https://www.veronica.cz/ekoznaceni-vyrobku>

EKOSPOTREBITEL *Ekoznačky*. [online]. [cit. 2018-07-30].

Dostupné z: <http://www.ekospotrebitel.cz/ekospotreba/ekoznaceni/ekoznacky/>

GALOVÁ, Klára. *Aktivisté zveřejnili žebříček největších českých znečišťovatelů životního prostředí*. In: Seznam.cz [online]. 2017. [cit. 2018-07-15].

Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/aktiviste-zverejnili-zebricek-nejvetsich-ceskych-znecistovatelu-zivotniho-prostredi-38300>

HOTELY-HOTELUM. *Hotel Adalbert*. [online]. [cit. 2018-07-29].

Dostupné z: <http://www.hotely-hotelum.cz/wp-content/uploads/2015/01/Adalbert.jpg>

MAG COLSUNTING. *Green management*. [online]. 2007. 18 s. [cit. 2018-07-15].

Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/40090ab2-4f67-4a85-bce4-c1e78310772f/GetFile36.pdf>

ŠULCOVÁ, Michaela. *Mají zelené hotely „zelenou“?* In: Gastroahotel.cz [online]. 2017. [cit. 2018-07-15]. Dostupné z:

<http://gastroahotel.cz/rubriky/manager/maji-zelene-hotely-zelenou/>

Další zdroje

SUSOVÁ, Marta. *Osobní rozhovor*. Šachov, 10. 3. 2018

8 Seznam obrázků a grafů

1. Seznam obrázků

Obr. 1: Tříhvězdičkový hotel Adalbert	8
Obr. 2: Schéma fází pro správné fungování green managementu.....	13
Obr. 3: Hlavní části EMAS a ISO 14001.....	17
Obr. 4: Umístění ekofarmy na cykloturistické mapě Holicka.....	18
Obr. 5: Červená řepa v BIO kvalitě.....	19
Obr. 6: Pěstování dýní hokaido na poli.....	20
Obr. 7: Pohled na krajinu u ekofarmy a na vzdálené sady.....	20
Obr. 8: Ubytovací zařízení Bílý Mrak.....	22
Obr. 9: Vybavení zeleného (kiwi) pokoje v hlavním apartmánu.....	22
Obr. 10: Ovocné sady v Šachově.....	25

2. Seznam grafů

Graf 1: Pohlaví respondentů.....	26
Graf 2: Věková kategorie.....	27
Graf 3: Na kolik dní v průměru jezdíte na dovolenou?.....	28
Graf 4: Jaký typ ubytovacího zařízení z následující nabídky preferujete?.....	29
Graf 5: Jak jsou pro Vás následující faktory důležité při výběru ubytovacího zařízení.....	30
Graf 6: Slyšel(a) jste někdy o pojmu green management (zelený management)?.....	31
Graf 7: Která z následujících definic odpovídá podle Vás green managementu (zelenému managementu)?.....	32
Graf 8: Jaké služby ekofarmy byste využil(a).....	33

Graf 9: Nechal(a) jste se již někdy na ekofarmě ubytovat?.....	34
Graf 10: Nakupujete potraviny a biopotraviny od místních farmářů?.....	35
Graf 11: Hrají pro Vás roli při nakupování výrobků a potravin udělené certifikáty?.....	36
Graf 12: Myslíte si, že rodinné farmy by měly uplatňovat základy ekologického hospodaření?.....	37
Graf 13: Jak přispíváte k ochraně životního prostředí?.....	38

9 Přílohy

1) Dotazníkové šetření

Aplikace green managementu na ekofarmě

Aplikace green managementu na ekofarmě

Dobrý den, jmenuji se Nikola Burkoňová a jsem studentkou oboru Management cestovního ruchu na UHK. Ráda bych Vás požádala o vyplnění dotazníku, který poslouží k praktické části mé bakalářské práce.

1. Pohlaví

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Muž
- Žena

2. Věková kategorie

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 15-25
- 26-35
- 36-45
- 46-60
- nad 60

3. Na kolik dní v průměru jezdíte na dovolenou?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 2-3
- 4-7
- 8-13
- 14 a více
- Nejezdím na dovolenou

4. Jaký typ ubytovacího zařízení z následující nabídky preferujete?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Apartmán
- Hotel
- Chata
- Kemp
- Penzion
- Farma

5. Jak jsou pro Vás následující faktory důležité při výběru ubytovacího zařízení?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď v každém řádku*

	Nedůležitý	Méně důležitý	Částečně důležitý	Důležitý	Velmi důležitý
Cena	☐	☐	☐	☐	☐
Hodnocení, recenze	☐	☐	☐	☐	☐
Kvalita nabízených služeb	☐	☐	☐	☐	☐
Ochrana životního prostředí	☐	☐	☐	☐	☐
Umístění, destinace	☐	☐	☐	☐	☐
Vzhled, prostředí	☐	☐	☐	☐	☐
Získané certifikáty	☐	☐	☐	☐	☐

6. Slyšel(a) jste někdy o pojmu green management (zelený management)?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
- Ne

7. Která z následujících definic odpovídá podle Vás green managementu (zelenému managementu)?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Způsob reklamy a propagace ekologických výrobků.
- Optimalizace dopadu provozu hotelu na životní prostředí.
- Ekologické označení pro výrobky a služby, které jsou vyráběny tak, aby byly šetrné k životnímu prostředí a zdraví spotřebitelů.

8. Jaké služby ekofarmy byste využil(a)?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

- Ubytovací služby
- Nákup biopotravin od místních farmářů
- Pronájem společenské místnosti
- Prohlédnutí zvířat na farmě
- Kurzy a akce na farmě

9. Nechal(a) jste se již někdy na ekofarmě ubytovat?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
- Ne

10. Pokud jste byl(a) ubytován(a), jaká byla Vaše spokojenost?

Nápověda k otázce: *1 - nespokojenost, 5 - maximální spokojenost*

☆☆☆☆☆ / 5

11. Nakupujete potraviny a biopotraviny od místních farmářů?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
- Ne

12. Pokud jste v předchozí otázce odpověděl(a) ano, uveďte jaké potraviny

13. Hrají pro Vás roli při nákupu výrobků a potravin udělené certifikáty?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano

Ne

14. Myslíte si, že rodinné farmy by měly uplatňovat základy ekologického hospodaření?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano

Ne

15. Jak přispíváte k ochraně životního prostředí?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

Třídím odpad

Kompostuji

Nakupuji biopotraviny

Úsporně hospodařím s vodou - např. upřednostňuji sprchu před vanou

Úsporně hospodařím s energií - např. používám úsporné, LED žárovky

Nakupuji ekologickou drogerii

Používám ekologické tašky

Využívám městskou hromadnou dopravu

Jezdím do práce na kole

Nepřispívám ničím

Velice Vám děkuji za vyplnění

Nikola Burkoňová

VEBER, J. Environmentální management. Praha: Oeconomica, 2002. 96 s. ISBN 80-245-0336-0.

ZELENKA, J.; PÁSKOVÁ, M. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. 768 s. ISBN 978-807201-880-2.

Bude upřesněna v průběhu práce na BP.

(c) IS/STAG, Portál - Podklad kvalifikační práce, 11500576, 08.10.2017 12:14

Datum: 11. 10. 2014
Datum: 11. 10. 2014

Podpis studenta:

Podpis vedoucího práce:

(c) IS/STAG, Portál - Podklad kvalifikační práce, 11500576, 08.10.2017 12:14